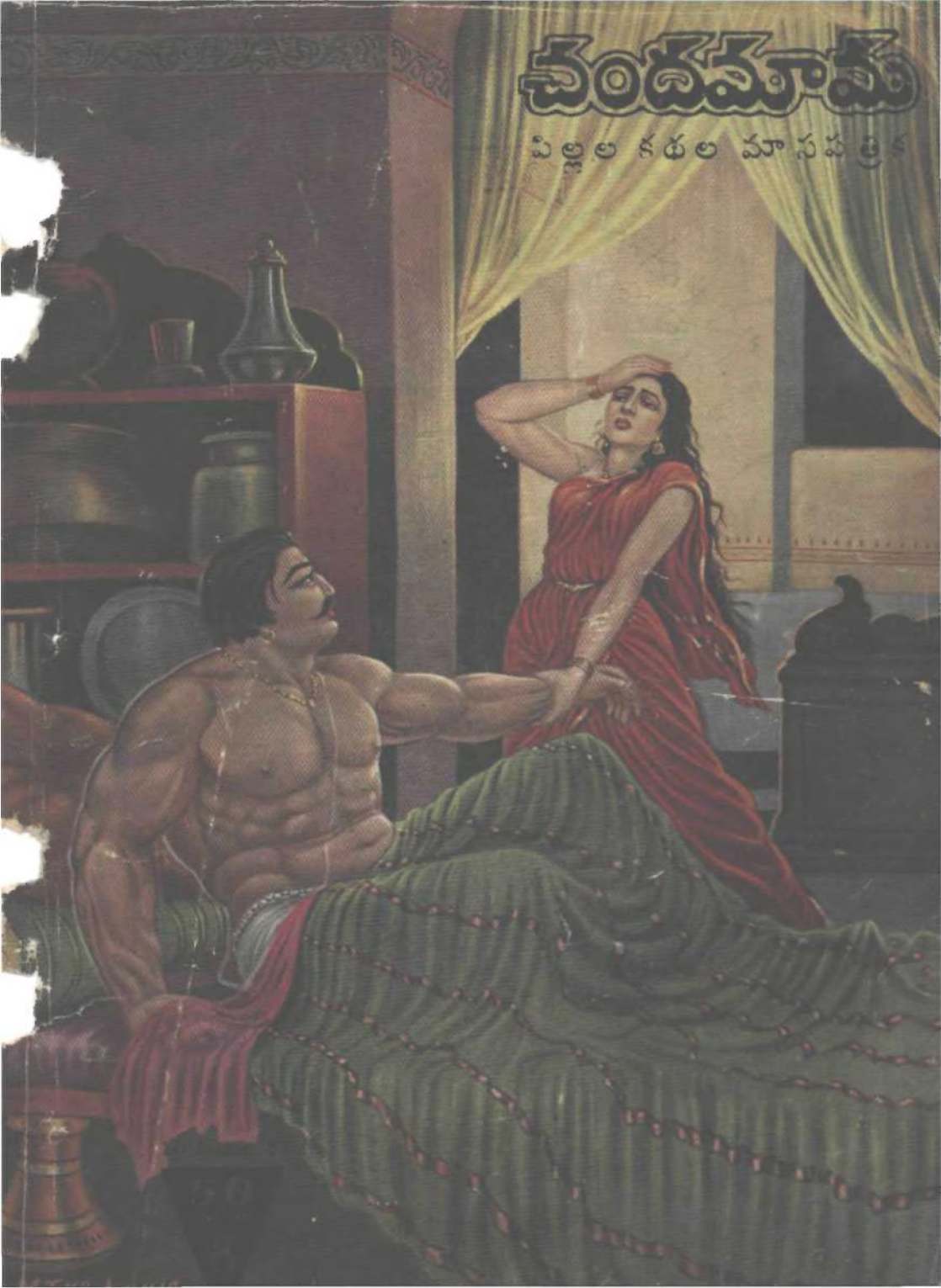

చందమామ

చిల్లల కథల మాసపత్రిక

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

చిన్నది చెవుతా నొక మాట...

పండినవారు :
వి. ప్రకాశరావు - విజయనగరం.

జానకి

ఇలా చెప్పుచున్నది, "నేను
ఎల్లప్పుడూ తెల్లని శుద్ధమైన
లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బును
వాడుచున్నాను!"

తెరపైన ఆమె మొట్టమొదటి ప్రదర్శనము జానకిని ముప్రసిద్ధ నటీమణిగా నొనర్చినది. ఆకర్షణం కాదు ఆమె అట్టి నటనాకళల్యమును — అట్టి మృదువైన, కోమలమగు చర్మ సౌందర్యమును గలిగియున్నది:

సంవత్సరాం తరబడిగా తాను లక్స్ టాయ్లెట్ సబ్బును ప్రతిరోజూ వాడుచున్నదని జానకి మాత్రం చెప్పుచున్నది — అది ఎంతో అద్భుతమైన తెల్లనిది మరియు శుద్ధమైనది: లక్స్ టాయ్లెట్ సౌమ్యమైనదిన్ని పరిమళమైనది, కూడ: సినిమాతారవంటి చర్మ సౌందర్యము కోసం — దానిని ప్రతిరోజూ వాడండి:

లక్స్
టాయ్లెట్
సబ్బు

సినిమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు

LTS. 540-50 TL

చందమామ

ఈ సంచికలో కథలు
వింతలు - విశేషాలు

★

మానవజన్మ ...	4
ముగ్గురు మాంత్రికులు (సీరియల్) ...	9
రహస్యప్రభావాలు ...	17
ప్రీపరాక్రమం ...	25
చేపల బావి ...	31
నావికుడు సిండ్ బాద్ ...	33
బెస్తవాడి అదృష్టం ...	39
రూపధరుడు - 2 ...	49
మిత్రభేదం (గేయకథ) ...	57
వెన్నెల నిచ్చెన ...	60
వెరిబాగులవాడు ...	63

ఇవి గాక :

ఫాటో శీర్షికల పోటీ, వార్తలు,
విశేషాలు, మొదలైన మరి
ఎన్నో ఆకర్షణలు.

ఇది నిక్కము...

...పగిలిన పీక, నీటిని మంచి
పాత్ర ఉంచినట్లు నిలవించదు,
శిరోజ రంగుతో నలుపుచేయబడిన
శిరోజముల నలుపు లోమాతో
చేయబడినట్లుగా నిలవించదు.

శిరోజరంగు శిరోజములను

తైలని మాత్రమే నలుపుచేయును,

లోమా శిరోజములను నహజంగా నలుపుచేయును.

జగత్ప్రసిద్ధమైన డెడ్డు
కలమ సహజంగా నలుపు
చేయును.

ఈ రోజుల్లో : ఎస్. ఎస్. బంధురవాల్ ఆహారదాత 1

విజయం :

సి. నరేంద్రమ్ అండ్ కో.,

బొంబాయి - 2.

★

ధిల్లీ మెడికల్ స్టోర్సు, ఢిల్లీ.

★

షాహ బవిషి అండ్ కో.,

రాధాబజార్ స్ట్రీట్, కలకత్తా.

★

జె. బలాభాయ్ అండ్ కో.,

నేతాజీ సుభాష్ రోడ్, మద్రాసు.

మాది లక్ష్మి

ఆమె సౌందర్యవతి
ఆమె ఉపయోగిస్తుంది
రెమీ స్నో &
హెడరు

AVRA-335

దైత్యశాలి
రాము

దంబాల
రంగా

నేనొకనాడు అడవిలోకి చాలాఎక్కువ
దూరం, వెళ్లాను.....

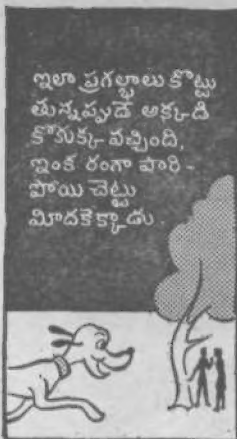
అక్కడ నేనుకొన్నిచూశాను....
నేను ఇంకా చెయ్యడానికేలేదో, అది
చుంచులాగపారిపోయింది.

తరువాత అక్కడికొ
భయంకరమైన సింహం
వచ్చింది!

కాని, నేనెంతమాత్రమూ భయపడలేదు సుమారు
సరిగ్గా దానికళ్ళలోకి తీవ్రంగా చూశాను,
ఆ సింహం అసలు అక్కడికి రానలేదు
అనిపించేలాగ మాయమైపోయింది!

ఇలా ప్రగల్భాలు కొట్టు
తున్నప్పుడే అక్కడి
కొడుక్క-వచ్చింది,
ఇంక రంగా వారి-
పోయి చెట్టు
మీదకెక్కాడు.

భయ
పడకు
రంగా,
ఇది
మోలేయ్-
నాకుక్క.

నేనేమీ భయ
పడలేదు. నీజ
స్పృడిను నేనెంత
మాత్రమూ భయ
పడలేదు.

అలాగేతే,
నేవు నీజస్పృ
డవు కూడాను,
కదూ! ఇంతెం
దుకు, నీలాంటి
బలహీనుడిన
వీరికి వాడు
ఒక్కటిగనెనా
చంపలేడు!

అలా అనుకుంటున్నావా?
అయితేనాలోపరుగుపండ్ల
మునకురా ప్రతిమాటూ
నిన్ను ఓడించేస్తాను.

ఎంతోదూరం పరుగెత్త నేలేదు, అప్పుడే
రంగా ఒగురుస్తున్నాడు.

ఇలా చూడు, రంగా
నేవు సరిగ్గా నాలాగ
బలంగా వుండాలంటే,
నేవు డాల్డాతో వండ
బడిన ఆహారం భుజిం
చాలి, ప్రతిరోజూ
పొలుకూడా త్రాగాలి,
తెలిసిందా?

పిల్లలు పుష్టిగా పెరుగుటకు
కొవలసిన నట్టి విటమిన్లు ఎ
మరియు డీ, డాల్డాతోచేర్చ
బడియున్నవి. అవి వారిపండ్ల-
ను ఎముకలను దృఢముగాను.
దు నట్లు చేయును కూడ
ఎక్కువ పుష్టికొరకు మీ
ఆహారములన్నిటిని

డాల్డా వనస్పతి
తో నొందుడు.
మీరు డాల్డా
డబ్బాను కొనేముం-
దు దానిమీద ఒక్కర
చెట్టుకొసం చూడుడు.

రిజిస్టర్డ్ నం: 119923

డైమండ్ సుగంధవక్ర పొడి ఉపయోగించువారికి గమనిక

మా 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్ర పొడి అతి రుచికరమైనది, అన్ని విధాలా మిక్కిలి ప్రసిద్ధిచెందినది. మీరు ఈసారి వక్ర పొడి కొనేటప్పుడు—“మాకు 'డైమండ్' మార్కు సుగంధవక్ర పొడి కావాలి. అదే ఇవ్వండి. ఇతరములు ఏవీ వద్దు” అని కచ్చితంగా చెప్పి, అడగండి.

ది డి. పి. అండ్ కంపెని,
కౌల్ బజార్ - బళ్ళారి - 1.

_____ : సేల్సు డిపోలు : _____
చీరాల - గుంటూరు - కర్నూలు - ఆదోని - హుబ్లి.

ఇక యిప్పుడు, ప్రతిఒక్కరూ సంపాదించటానికి
వీలయిన టేప్ రికార్డర్ ఇక్కడ ఉన్నది!

GRUNDIG

MODEL
TK. 5

ఎంతకాలంనించో కావాలని మీరు ఆత్రుతతో నిరీక్షించిన గ్రండిగ్
టేప్ రికార్డరు ఇప్పుడు మీకు అందుబాటులో ఉన్నది. ఇంతటి
తక్కువ ధరకు ఇవ్వగల్గటానికి కారణం యంత్రనిర్మాణాన్ని
సుకరం చేయటమే. అయితే ఉన్నతస్థాయిని అందుకొన్నటు
వంటి గ్రండిగ్ పనితనము, అనమానమైన నాణ్యము, డిజైను
శోభ—ఇవన్నీ ఎప్పటిలాగానే ఉంటున్నవి.

వెల రు. 1,050/-

ఒకటి కొని, యావత్తీవికమూ

కుటుంబానికి వినోదము చేకూర్చండి.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు:

మహమ్మద్ ఇబ్రహీం అండ్ కో (ప్రైవేట్) లిమిటెడ్.,

7/8 మాంట్ రోడ్, మద్రాసు - 2

గ్రాంఠిలు: 26/27 రత్న బజార్, మద్రాసు - 3

113-H బ్రిగేడ్ రోడ్, బెంగళూరు - 1

అవిడ్ రోడ్, హైదరాబాద్ (దక్కన్)

త్వరితమైన కోడక్ 'టై-ఎక్స్' చిత్రములను తీయుట సులభము సరదాగా కూడ ఉంటుంది

మమ్ముగానున్న రోజులలో యింటిలో లేక బయట చక్కని స్పేషులను తీయుటకు ఆశ్చర్యకరముగ త్వరితమైన కోడక్ 'టై-ఎక్స్' పిల్మును వాడతే చాలాను. కృత్రిమపు వెలుతురు అవసరము లేదు! ఒక మామూలు బాక్స్ కెమేరా అయినా పరచాలేదు!

ఆశ్చర్యకరముగ త్వరితమైన కోడక్ 'టై-ఎక్స్' పిల్ము వాడతే ప్లాష్ అవసరము లేకుండానే యింటిలో చక్కని చిత్రములను తీయవచ్చును! పగటివేళ యింటిలో స్పేషులను తీయుటకు చిత్రములో పడేవారిని గదిలో ఎక్కువ వెలుగున్న చోట, వరండా, తలుపు లేక కిటికీ ముఖముగ ఉండవలసింది. ఎక్కువ వెలుతురు పడేవైపే మీ కెమేరాను నిశ్చయముగ త్రిప్పి ఉంచి, తరువాత దృశ్యమును లక్ష్యముంచి మామూలుగా లేస్తున్నట్లే మీటను నొక్కండి.

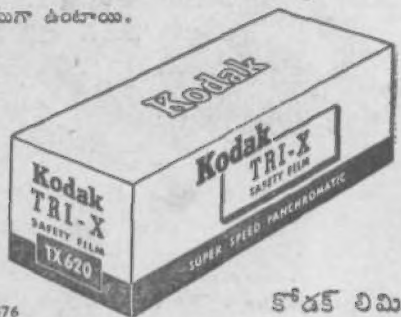
చక్కని స్పేషులను తీయుటకు యిదివరకు చాలదనుకొన్న వెలుతురులో కూడ కోడక్ 'టై-ఎక్స్' పిల్ము వాడతే దివ్యమైన చిత్రములు వచ్చును! కోడక్ 'టై-ఎక్స్' పిల్మును కొని దివ్యమైన చిత్రములను తీయుట నేడే ప్రారంభించండి!

క్రాత్ కోడక్

'వెరిక్రోమ్' పాన్ పిల్ము వాడి ఏ వస్తువునైనా ఏ వెలుతురులోనైనా సహజత్వము ఉట్టిపడేలాటి చిత్రము తీయవచ్చును! సూక్ష్మమైన గ్రెయిన్. ఎక్కువ వేగము (డేలైట్ 80). ఈ దివ్యమైన పాన్క్రోమేటిక్ పిల్ము నేడే కొనండి!

అతి త్వరితమైన కోడక్ 'టై-ఎక్స్' పిల్ము. ఉన్న వెలుతురులో—200 డేలైట్, 160 టంగ్స్టన్—చిత్రములను తీయుటకు తగినది. మధ్యరకములైన గ్రెయిన్. ఒకే రంగులోని రెండు రాయలలోని భేదమును కూడ చూపును. చిత్రములు స్పష్టముగా ఉంటాయి.

K. 4476

కోడక్ లిమిటెడ్

నమ్మకమైన 'కోడక్' కెమేరాతో మీరు

ఫిల్ము వాడితే వర్షాకాలములో మరియు

కురికేపాటి 'పై.ఎస్.' ఫిల్ముతో వర్షాకాలములో పోడిగా, మల్లూ
సున్న కోటలలో కూడ యిటువంటి చిత్రములను తీయగలరు

(ఇంగ్లండులో సంస్థాపితము: కంపెనీ వర్తకం ద్వారా పరిమితము) బొంబాయి - కలకత్తా - ఢిల్లీ - మద్రాసు

ఎల్లప్పుడూ మంచి చిత్రములను తీయగలరు!

ఆరోగ్యమునందు ప్రీతిగలవారు ఎల్లప్పుడూ లైఫ్ బాయ్ తో స్నానము చేయుదురు

ఆరోగ్యము కొరకు అదియే ఆమెను ఆహ్వానించును — ఆమెనే ఆలయందు
కాని లేక నినియందుగాని మనము ఎల్లప్పుడూ మురికిగా వసుతుము. మురికిలోవారి
కారకములను క్రిమియన్నినీ, వాటివల్ల మన ఆరోగ్యమునకు ఎడతెగను ప్రమాద
మున్నది. లైఫ్ బాయ్ బిచ్చమునకితోని క్రిమిలను కరిగివేసి మిమ్మలను కడివిను.
లైఫ్ బాయ్ బిచ్చతో స్నానము చేయుటవల్ల మీరు మరల చాలాగా ముందు.
అంతటి ముఖమాయమగును. లైఫ్ బాయ్ బిచ్చతో
ప్రతిరోజూ స్నానము చేయుడు — మురికితోని
క్రిముల కారి నుండి మీ ఆరోగ్యమును
కాపాడుకొనుడు.

L. 285-50 TL

ది స్క్వాట్రన్ కన్ఫెక్షనరీ కంపెనీ
లిమిటెడ్, చిత్రూరు (ఆంధ్ర)

హాయిగా,
స్వేచ్ఛగా త్రొక్కడానికి
అనువైన నైకిల్

**రా తె
రాబిన్ హుడ్**

సెన్-రాబిన్ నైకిల్ ప్రతివక్తనీ శ్రద్ధమైన ముడిపదార్థాలను
అత్యుచితముగా పోలిక వర్ణములవల్లగా ఉపయోగించి,
ప్రతి చిద్రాగిని ప్రత్యేకంగా పరిశీలింపి తయారుచేయబడినది.
అందువల్ల దాతలారికి ఏమీ అయ్యరెట్టకుండానే, పేర్చుగా,
ఇష్టం వచ్చినట్లు నైకిల్ను వాడుకొనవచ్చు.

సెన్-రాబిన్

ని విధమయిన అచ్చపసులైనను

ఆతి చక్కగా...

అనుకొన్న గడువులో

మేము చేసి యివ్వగలము!

★

మా ముద్రణశాఖకు తోడుగా చిత్రకళాశాఖ,

జ్ఞాకు తయారీశాఖ, లిటో-ఆఫ్ సెట్

సంస్థలు సమకూడి వున్నవి.

★

డి బి. ఎన్. కె. ప్రెస్

(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్

చందమామ పబ్లింగ్స్

వడవళని :: మదరాసు - 26

ఫోన్: 88051—3 లైఫ్

కోళ్ల నొప్పులతో
ఎందుకు బాధపడుతారు!

లిటిల్స్ రుద్దండి
ఓరియంటల్ బామ్

వెంటనే ఉపశమనం కోరకు

LITTLE'S ORIENTAL BALM & PH. LTD. MADRAS, BOMBAY, DELHI & CALCUTTA.

‘చందమామ’ కు విజింట్లు కావాలి

విజింట్లు లేదేట్లు ప్రతి ఊరా చిన్న చిన్న విజింట్లు కావాలి. మీరు విజింట్లయి కొద్ది కావాలి కూడా తెప్పించుకోవచ్చును. మీరు ప్రతినెలా 3-0-0 పంపుతూ వుంటే మీకు 8 కావాలి పంపుతాము. ఈ పద్ధతిని మీకు ప్రతినెలా 1-0-0 లాభం వుంటుంది. పూర్తి వివరాలకు వ్రాయండి.

చందమామ పబ్లికేషన్సు,

పడవళని, మద్రాసు - 26

చందాదారులకు మనవి

పై నెల చందమామలు యానెల చివరి వారంలో పొస్తూ ఉన్నాయి. పశ్చిమంలో అందనివారు, వారి పొట్టపీనులో పిర్మాయ చేస్తూ, పై నెల పదేలేదీ లోగా మాకు తెలియపర్చ గోరుతాము. ఆ పైబది పచ్చు కంస్థియింట్లు, గతనెలలో చెరలేదనే కంస్థియింట్లు గమనించబడవు.

మేనేజరు

ఇదుగోలే నీ
అశోకా

అశోకా పెన్ వర్క్స్ తెనాలి ఆంధ్ర

“నువ్వుకూడా నీ బట్టలకు
టినోపాల్ వాడుతున్న
ట్లున్నావే!”

తెల్లని బట్టలు టినోపాల్ తో ప్రకాశించేలా
తెలుపు జేయబడి, ఇతరుల దృష్టిని మీరు
అకర్షించ గలుగారు. కొంచెం టినోపాల్ ఒక్కసారి
ఉపయోగిస్తే మూడు నాలుగు ఉతుకులవరకూ సరిపోతుంది.

టినోపాల్

“టినోపాల్” జి. ఆర్. గాయగి
యస్. ఏ. బాల్, స్వెట్టర్ లాండ్
వారి రిజిస్టర్డ్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్.

.మరీడ్ గ్రేగ్ ఫ్రెడింగ్ ప్రయివేట్ లిమిటెడ్
పోస్ట్ బాక్స్ 965, బొంబాయి.

జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్

ముద్దొచ్చే పాపాయిలకు
ఒక మృదువైన పొడరు

ఉచిత పుస్తకము : పిల్లల సంరక్షణను
గురించిన ఉచితముగా దొరకే జాన్సన్ యొక్క
పుస్తకము కావాలని వ్రాయండి. దీనిలో కత్తి
కండ్రులకు ఉపయోగపడే విషయములు ఎన్నో
ఉన్నాయి. మీకు యింగ్లీషు మరియు హిందీ
పుస్తకములలో ఏది కావాలో తెలపండి.

జాన్సన్ అండ్ జాన్సన్, పి.ఓ. థాక్స్ 1978, డిపార్ట్ మెంట్ 40-యథ్, బొంబాయి

చందమామ

సంపాదకుడు : 'చక్రపాణి'

అన్ని జన్మలలోకి మానవజన్మ ఉత్తమమైనది, తరించదలచినవాళ్లు మానవ ప్రపంచంలో ఉండగానే తరించాలి, అన్న సత్యాన్ని, "మానవజన్మ" [బాతక కథ] స్పష్టం చేస్తున్నది.

బోధిసత్వుడు తన మానవజన్మలో ఎంతో పుణ్యాత్ముడై ఉండినా, పేదరికం అనుభవించి ఉండిన కారణంచేత చనిపోయే సమయంలో నాగ రాజు ఐశ్వర్యాన్ని ఆశించి నాగజన్మ ఎత్తాడు. కాని వెంటనే ఆయన తన పొరపాటును గ్రహించి, మానవ లోకానికి వెళ్లి, అనేక అపాయాలకు గురి అయి, మానవనిష్ఠలు అవలంబిస్తాడు. ఈ విధంగా ఒక పాము పుణ్యమార్గంకోసం ప్రయత్నిస్తూ ఉంటే, మానవజన్మ ఎత్తిన బ్రాహ్మణ యువకుడు, తన ఉత్తమ ధర్మాన్ని విస్మరించి అపామును అడించి డబ్బు సంపాదించటానికి కాశీదాకా వెళతాడు. అదర్బాలలో గల ఈ వ్యత్యాసం ఈ కథలో చక్కగా చూపబడింది.

సంపుటి 21

ఆగస్టు 1957

సంచిక 2

అట్టమీద బొమ్మ

విరాటరాజు నిండుకొలుపులో కిచకుడిచేత పరాభవం పొందిన ద్రౌపది అంతః పురానికి తిరిగిరాగానే సుదేష్ట ఆమెను చూసి, "ఎందు కలా ఉన్నావు? నిన్ను ఎవరు బాధించారు?" అని అడిగింది. ద్రౌపది ఆమెతో జరిగినదంతా చెప్పింది. "నా తమ్ముడు ఇంతవని చేస్తాడా? వాణ్ణి చంపిస్తాను!" అన్నది సుదేష్ట.

"నన్ను పరాభవించినందుకు అతనిమీద ఎవరికి రోషం వస్తుందో వారే అతన్ని చంపేస్తారు!" అన్నది ద్రౌపది.

అప్పటికే ఆమె కిచకుణ్ణి భీముడిచేత చంపించాలని నిశ్చయించుకుని ఉన్నది. ఆ రాత్రి అందరూ గాఢనిద్రలో మునిగి ఉన్న సమయంలో ఆమె భీముడు పడుకునే చోటికి వెళ్లి, అతన్ని లేపింది.

"నీ భార్యను ఒక దురాత్ముడు నీ యెడటనే పరాభవించటం కల్లారా చూసికూడా ఎలా నీకు నిద్రపట్టింది?" అంటూ ద్రౌపది తన కష్టాలన్నీ భీముడికి చెప్పకుని ఏడ్చింది.

"ఇంక కొద్దికాలం ఓపికపట్టు! మన అజ్ఞాతవాసదీక్ష పూర్తి అయి పోతుంది; మనకు మళ్ళీ మంచిరోజులు వస్తాయి!" అన్నాడు భీముడు.

"అంతదాకా నేను జీవించి ఉంటేగదా? మదాంధుడైన కిచకుడు నన్ను పదలడు. మీరు అయిదుగురూ ఉండికూడా నన్ను అ దుర్మార్గుడి బారినుండి కాపాడ లేరు. ఇక నేను జీవించటం సాధ్యంకాదు. తెల్లవారేలోగా కిచకుడు చావనిపక్షంలో నేను ప్రాణత్యాగం చేసుకోకతప్పదు. రేపు మళ్ళీ వాడి మొహం ఎలా చూడను?" అంటూ ద్రౌపది కన్నీరు కార్చింది.

ఈ మాటలతో భీముడికి రోషం వచ్చింది. "ఆ కిచకుణ్ణి నేను తప్పక చంపుతాను; నువ్వు విచారించకు. అయితే ఈ పని రహస్యంగా జరగాలి. తెల్లవారగానే కిచకుడు నీవద్దకు వచ్చినప్పుడు వాడిపైన నీకు గొప్పం కలిగి నట్టుగా నటించి, రేపురాత్రికి నర్తనకాలకు రమ్మని చెప్పు. అడవాళ్లు పగలల్లా అక్కడ నృత్యం నేర్చుకుంటారు, కాని రాత్రివేళ అక్కడ ఎవరూ ఉండరు. వాడితో నేను యుద్ధంచేస్తుంటే ఎవరూ అడ్డరు. అక్కడినుంచే నేను వాణ్ణి యమపురానికి పంపిస్తాను!" అని భీముడు ద్రౌపదితో ప్రమాణంచేశాడు.

మా నవ జన్మ

బ్రహ్మదత్తుడు కాశీరాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో బోధిసత్వుడు మగధరాజ్యంలో ఒక పేదవాడుగా జన్మించి మగధరాజు పరివారంలో ఒకడుగా ఉంటూఉండేవాడు.

మగధదేశానికి, అంగదేశానికి మధ్యగా చంపానది ప్రవహిస్తూ ఉండేది. అ నది అడుగున నాగరాజ్యం ఉండేది. చంపేయ్యడు అ రాజ్యానికి రాజు.

మగధరాజ్యానికి అంగరాజ్యానికి మధ్య ఎల్లప్పుడూ యుద్ధాలు సాగుతూండేవి. అలా జరిగిన ఒక యుద్ధంలో మగధరాజు ఓడి పోయాడు. ఆయన తన గుర్రంమీద ఎక్కి పారిపోతూ చంపానదివద్దకు వచ్చి, తన శత్రువు చేతికి చిక్కి చాపటంకంటే అత్యు హత్య చేసుకోవటం మంచిదనే ఉద్దేశంతో, తన గుర్రంతోనహ నదిలోకి ఉరికాడు. మగధరాజు తో సహా గుర్రం నాగరాజు కొలువుకూటంలో వాలింది.

నాగరాజు తన సింహాసనం నుంచి లేచి వచ్చి మగధరాజుకు ఆదరపూర్వకంగా స్వాగతమిచ్చి ఆయన కథ యావత్తూ తెలుసుకున్నాడు.

“జరిగినదానికి మీరు విచారించకండి. ఈ యుద్ధంలో మీకు విజయం లభించటానికి నేను తోడ్పడగలను,” అని నాగరాజు తన అతిథికి మాట ఇచ్చాడు.

అప్రకారమే నాగరాజు మగధరాజుకు యుద్ధంలో సహాయపడ్డాడు. అంగరాజు మగధరాజుచేతిలో చనిపోయాడు. మగధ రాజు రెండు దేశాలకూ రాజై వైభవంగా పరిపాలించసాగాడు.

అది మొదలు మగధరాజుకూ నాగ రాజుకూ బద్ధమైత్రి ఏర్పడింది. మగధ రాజు ఏటా ఒక రోజున సపరివారంగా చంపానదీతీరానికి వెళ్ళేవాడు. అ రోజున నాగరాజు నదినుంచి అత్యంత వైభవంతో

వెలువడి మగధరాజు తెచ్చిన బహుమానాలు అందుకునే వాడు.

మగధరాజు పరివారంలో ఒక భృత్యుడుగా ఉంటున్న బోధిసత్వుడు ఏటా నాగరాజు వైభవాన్ని కళ్ళారా చూస్తూ వచ్చాడు. ఆయన చనిపోయే క్షణాన ఈ నాగరాజు వైభవమే ఆయన మనసులో మెదిలింది. ఆ కారణంచేత ఆయన నాగరాజు చనిపోయిన విడవనాడు తానే నాగరాజుగా జన్మించాడు.

కాని కిందటి జన్మలో పుణ్యాత్ముడై ఉండిన కారణంచేత ఆయన కిప్పుడు తన పాముశరీరం చూసుకోగానే ఎంతో రోత

పుట్టింది; నాగరాజు బిడ్డగాన్ని కాంక్షించి నందుకు ఆయనకు వశ్యత్వాపం కూడా కలిగింది. ఆయన అత్యుపాత్య చేసుకుని ఈ జన్మ చాలింతా మనుకుంటున్న సమయంలో సుమన అనే నాగకన్య, ఆయన ఉన్నచోటికి తన చెలికత్తెలను వెంటబెట్టుకుని వచ్చి, ఆయనకు ప్రణామం చేసింది.

సుమనను చూడగానే నాగరాజు అత్యుపాత్య ప్రయత్నం మానేసి, ఆమెను తన భార్యను చేసుకుని నాగలోకాన్ని పరిపాలించ సాగాడు.

కాని కొంతకాలానికి ఆయనకు ఉపవాసాలూ, నిష్కలూ జరిపి, పుణ్యం సంపా

తేనూ పూజించసాగారు. ఆ సమీపాన ఉండే గ్రామానికి చెందినవారు కొందరు అ నాగరాజుండే పుట్టవద్ద ఒక అలయం కట్టారు. ప్రతిరోజూ అక్కడికి రకరకాల ప్రజలు వచ్చి పిల్లలు కావాలని, తమ కోరికలు తీరాలని మొక్కుకోసాగారు.

నాగరాజు ఉపవాస దినాలన్నీ పుట్టమీద గడిపి ప్రతి మాసమూ కృష్ణ పాడ్యమి నాడు యింటికి తిరిగిపోతూ ఉండేవాడు.

ఒకనాడు సుమన ఆయనకు, "స్వామీ, మీరు తరుచు మానవలోకంలోకి వెళ్తున్నారు. ఆ లోకం అపాయకరమైనది, భయంకరమైనది. మీకేదైనా ప్రమాదం జరిగే పక్షం నాకా సంగతి తెలిసేదెలా ?" అని అన్నది.

నాగరాజు సుమనను ఒక కొలసువద్దకు తీసుకుపోయి, "ఈ నీరు చూడు. నాకేదైనా దెబ్బ తగిలితే ఈ నీరు మురికి అవుతుంది. నన్నేదైనా గరుడపక్షి తన్నుకుపోతే ఈ నీరు ఇగిరి పోతుంది. అలాకాక, ఏ మంత్రగాదైనా నన్ను వట్టుకున్న పక్షంలో ఈ నీరు రక్తవర్షంగా మారుతుంది" అని ఆమెతో చెప్పాడు.

కాశీనగరవాసి అయిన ఒక బ్రాహ్మణ యువకుడు తక్షశిలకు వెళ్లి అక్కడ పశి

దించుకోవాలనే కోరిక కలిగింది. ఇందుకు గాను ఆయన తన లోకాన్ని విడిచి మానవ లోకంలోకి వెళ్ల నిశ్చయించాడు. ఉపవాస దినాలు పచ్చినప్పుడాయన తన భవనం వెలువడి, ఒక రహదారి వక్కన ఉండే చీమలపుట్టమీద చుట్టచుట్టుకు పడుకుని, "నన్ను ఏ గడ్డ అయినా తన్నుకుపోనీ! ఏ పాములవాడైనా వట్టుకుపోనీ!" అనుకునే వాడు.

కాని ఆయన అనుకున్నట్టు జరగలేదు. రహదారి వెంట వెళ్లే మనుష్యులు పుట్టమీద చుట్టుకుని ఉన్న పామును చూసి దేవతగా భావించి, పూజతోనూ చందనం

కరణవిద్య నేర్చుకుని తన దేశానికి తిరిగి పోతూ నాగరాజు పడుకునే చోటికి రహదారి వెంబడి వచ్చాడు. పుట్టపైన చుట్టుకుని పడుకుని ఉన్న నాగరాజు అతని కంట పడ్డాడు. వెంటనే ఆ యువకుడు పామును మంత్రంతో బంధించి పట్టుకుని, ఒక బుట్టలో పెట్టి, ఒక గ్రామానికి తీసుకుపోయి అక్కడ ఆ పామును అడించాడు. చూడ వచ్చిన గ్రామస్తులు పాములాటకు సంతోషించి బ్రాహ్మణ యువకుడికి డబ్బూ, ఇతర బహుమానాలు ఇచ్చారు.

"ఈ కుగ్రామంలోనే ఇంత డబ్బు వస్తే ఇంక పట్టణాలలో పామునాడిస్తే ఇంకా ఎంత వస్తుందో!" అని బ్రాహ్మణ యువకుడికి ఆశ కలిగింది.

అతను పామును వెంట తీసుకుని కాశీనగరానికి బయలుదేరి, బండిమీద ప్రయాణంచేస్తూ ఒక మాసానికల్లా కాశీనగరాన్ని చేరుకున్నాడు.

ఈ నెల రోజులపాటూ నాగరాజు కటిక ఉపవాసాలు చేశాడేగాని, బ్రాహ్మణ యువకుడిచ్చిన కప్పలను తాకనెలేదు. "నేను అహారం తిన్నంత కాలమూ నా కి బుట్టలో యీ యువకుడివల్ల ఖైదు తప్పదు!" అని ఆయన తెలుసుకున్నాడు.

బ్రాహ్మణ యువకుడు నాగరాజుచేత కాశీనగర సమీపాన గల అనేక గ్రామాలలో అడించి అక్కడి ప్రజలనుంచి అంతులేని డబ్బు సంపాదించాడు.

ఈ పాములాట వినోదంగురించి త్వరలోనే కాశీరాజుకు తెలియవచ్చింది. ఆయన బ్రాహ్మణయువకుణ్ణి పిలిపించి తన వినోదం కొరకు పాములాట ఏర్పాటు చేయించాడు.

ఈ లోపల నాగలోకంలో సుమన, నెల రోజులుగా తన భర్త ఇంటికి రాకపోవటం గమనించి ఏదో జరిగివుంటుందని భయపడి, నిజం తెలుసుకునేటందుకు కొలను వద్దకు వెళ్లింది. కొలనులో నీరు ఎర్రగా,

రక్తంరంగులో ఉన్నది. ఎవడో పాముల వాడు తన భర్తను పట్టుకున్నట్టు నుమన తెలుసుకున్నది. ఆమె తన భర్తను వెతుక్కుంటూ బయలుదేరి, దారిలో వాకబు చేస్తూ, త్వరలోనే కాశీనగరం చేరుకున్నది.

ఆమె అక్కడికి చేరేసరికి పాములాట జరుగుతున్నది. రాజుగారూ, అనేకమంది ప్రజలూ చేరి విచోదం చూస్తున్నారు. తన భార్యను చూడగానే నాగరాజు సిగ్గుపడి, అట మాని, బుట్టలోకి వెళ్లిపోయాడు.

నుమన మానవ స్త్రీరూపం ధరించి రాజును సమీపించి, "మహారాజా, నాకు పతిభిక్ష పెట్టండి!" అని వేడుకున్నది.

ఇంతలోనే పాముకూడా బుట్టలోనుంచి బయటికి పొకిపచ్చి, అందరూ చూస్తుండగానే, ఒక అకర్షణీయమైన యువకుడి ఆకారం ధరించింది.

కాశీరాజు ఆ నాగ దంపతులను చూసి ముచ్చటపడి, వారిని వారంరోజులపాటు

తన అతిథులుగా ఉంచుకుని, తరవాత వారివెంట తానుకూడా సపరివారంగా ప్రయాణమై నాగలోకానికి వెళ్లాడు.

నాగలోకంలోని ఐశ్వర్యమూ, అందమూ వైభవమూ చూసి కాశీరాజుకు చెప్పతరం కాని అశ్చర్యం కలిగింది.

"ఇంత వైభవంలో ఓలలాడుతూ మీరు పాము రూపంలో చీమల పుట్టపై చుట్ట చుట్టుకుని పడుకోవటానికి కారణమేమిట?" అని కాశీరాజు నాగరాజును అడిగాడు.

"రాజా, ఇక్కడ ఎంత వైభవం ఉన్నప్పటికీ జన్మరాహిత్యం పొందే సౌకర్యం మీ మానవలోకంలో మాత్రమే ఉన్నది!" అని నాగరాజు ఆయనకు సమాధానం చెప్పాడు.

కాశీరాజు ఈ మాట విని పరమానందం చెందాడు. ఆయన తన రాజ్యానికి తిరిగి వెళ్ళేటప్పుడు నాగరాజు ఆయనకు అంతు లేని బహుమానాలిచ్చి పంపాడు.

8

[పింగళుడు మరోసారి పాడుదేవళంలో ప్రవేశించి, అక్కడ వున్న దుష్టశక్తులను జయించి, మహామాయుడి సహాధిని చేరాడు. తరువాత, మహామాయుడి వేలినున్న ఉంగరాన్ని, వజ్రాలాకాపిన పిడిగల కత్తిని, భుగోళాన్ని తీసుకుని నురక్షితంగా బయటికి వచ్చాడు. అంతలో సదీగర్భంనుంచి పెద్ద చ్వనితో నిటిధార ఒకటి లేచింది. తరువాత—]

అంత గొప్ప మాంత్రికుడైన పద్మపాదుడు, సదీగర్భంనుంచి పైకి లేచిన నిటిధారను చూచి, అదిరిపిడి వెనకడుగు వేయటం, పింగళుడికి చాలా అశ్చర్యం కలిగించింది. అతడు పద్మపాదుడి పక్కనే నిలబడి నిర్భీతిగా ఆ నిటిధారకేసి చూస్తూ, "పద్మపాదా! కావాలంటే ప్రపంచంమొత్తాన్నే దాసోహం అనిపించుకోగల శక్తులు మనదగ్గర వున్నవి గదా? అటువంటిప్పుడు, ఆ నిటిధారను చూచి మనం భయపడవలసిందేమి వున్నది?" అన్నాడు.

పింగళుడి ప్రశ్న వింటూనే పద్మపాదుడు కొంత కుదుటపడ్డాడు. అతడు పింగళుడి కేసి తినిగి, అప్యాయంగా అతడి భుజం తడుతూ, "పింగళా, నీవంటి యువపిరుడు నా పక్కన వుండగా, నేను దేనికి భయపడను. ఏ మంత్ర తంత్రాలూ తెలియని నువ్వు కనబరచిన తెగువతనం, నిర్భయత్వం అమోఘం. నేను, ఆ సదీగర్భం నుంచి లేచిన నిటిబుగ్గను చూచి భయపడటం లేదు. కాని...." అంటూ పద్మపాదుడు, మరోసారి సదీగర్భంకేసి చూశాడు.

* చందమామ *

"సంశయిస్తారేందుకు? సంగతేమిటో చెప్పండి!" అన్నాడు పెంగళుడు.

పద్మపాదుడు ఓ చిరునవ్వు నవ్వి, "మనం మహామాయుడినుంచి అన్ని అద్భుత శక్తుల్ని సంగ్రహించాం. ఆ కారణంవల్ల ఈ భల్లూకపర్యత ప్రాంతాల్లో ఇంతకు ముందు విచ్చలవిడిగా విహరిస్తున్న దుష్ట శక్తులన్నీ శక్తిహీనం కావలిసింది. కాని, అలా జరగకపోగా, మరింతగా ఆ శక్తులు విజృంభిస్తున్నవి. దీనికి కారణం ఇప్పటి గ్లాని అవగాహన కాలేదు," అన్నాడు.

పెంగళుడు తనకేమీ తెలియలేదన్నట్టుగా తల వంగించాడు. పద్మపాదుడు తిరిగి

ఏమో చెప్పబోయేంతలో, పొంగులువారు తున్న నదీజలంమీద అనేక భీకరాకారాలు వివిధాయుధాలు ధరించి వికృతంగా అరుస్తూ పోరాటం ప్రారంభించాయి.

ఆ దృశ్యం చూస్తూనే పెంగళుడు నిలువెల్లా నీరయిపోతూ, "పద్మపాదా! ఇప్పుడేం దా? నా జీవితంలో— అఖిమకు కలలో కూడా ఇన్ని వికృతాకారాల్ని చూడలేదు. వీటిమీద, మనం సంపాదించిన మహా శక్తి సంపన్నమైన ఆయుధాలను ప్రయోగించవలసిందేనా?" అన్నాడు.

పద్మపాదుడు ఓ కనికాలం తలవంచుకు తీరుకుని, "ఈహారా" అంటూ తలాడించి పెంగళుడికేసి చూస్తూ, "ఇంతవరకూ వీటిని అదుపాజ్ఞల్లో ఉంచిన మహామాయుడి సమాధిని మనం చేరగలిగాం. అతడి శక్తులు కూడా మనవశం అయ్యాయి. కనుక, ఇప్పుడు ఈ దుష్టవికాసగజానికి నాయకుడు లేడు. అభిన్న నాయకత్వంకోసం పోరాడు తున్నవి. మనం ఒక పనిచేస్తే బావుంటుంది. భల్లూకకేతుడి సంగతి మువ్వ మరిచి పోలేదుగదా?" అన్నాడు.

"భల్లూకకేతుడా! అతన్ని ఎలా మరప గలను. అతడు ఒకప్పుడు ఈ పర్యతప్రాంతాలకు అధిపతిననికూడా చెప్పాడు. మనం,

తిరుగుప్రయాణంలో అతడికి బాహుళ్యం బలమనంచి విముక్తి కలిగిస్తామని మాట కూడా ఇచ్చాం!" అన్నాడు పెంగళుడు.

"అదీ సంగతి! మనం అతడికి ఇచ్చిన మాట నిలుపుకునేందుకూడా ఇదే మంచి అదను. ఈ భల్లూకవర్తక ప్రాంతాలకు అధిపతి అంటూ ఎవడూ లేకపోతే, ఈ చిన్న పెద్ద భూతాలు, తమలో తాము తగవులాడి, ఈ వరగానా అంతా అల్లకల్లోలం చేయగలవు. కనుక, మనం తిరిగి ఆ భల్లూక కేతుడికి విడిమిద అధిపత్యం ఇద్దాం," అన్నాడు.

"చాలా మంచి యోచన. అలాగే చేయండి," అన్నాడు పెంగళుడు.

"అయితే, నువ్వు వెంటనే బయలుదేరు. ఆ ఆకలితో ఉన్న కొలనుప్రాంతం నీకు తెలిసినదేగదా? అతన్ని బంధవిముక్తుణ్ణి చేసి ఇక్కడకు తీసుకురా!" అన్నాడు పద్మపాదుడు.

పెంగళుడు సరేనన్నాడు. పద్మపాదుడు తన మొలనున్న మహామాయుడి పజ్జాలు తావిన పడిగల కత్తిని పెంగళుడికి ఇస్తూ, "నీకు వాహనంగా ఆ పిశాచగార్తభం ఉంటుంది. ఈ కత్తి సాయంతో నువ్వు భల్లూకకేతుడిని నేమివించకుండానే అత

డిని బంధించివున్న యానవ సంకెళ్లను పూడ కొట్టివచ్చు! ఇదిగో నీ వాహనం!" అంటూ గదను గాలిలో తిప్పాడు. వెంటనే భూమి విచ్చుకుని, అందులోనుంచి పుండ్రిస్తూ పిశాచగార్తభం బయటికి గెంతింది.

పెంగళుడు, మహామాయుడి కత్తిని చేబూని పిశాచగార్తభంమీద కూర్చున్నాడు. గార్తభం గాలిలోకి లేచింది. కొండలూ, నదులూ, అడవులూ, దాటి కొద్దిపెదల్లానే పెంగళుడు, భల్లూకకేతుడు బంధింపబడి వున్న కొలనుప్రాంతం చేరాడు.

కత్తి చేతబట్టి, గాడిదమీద ఎక్కి గాలిలో ఎగురుతున్న పెంగళుణ్ణి చూస్తూనే భల్లూక

కేతుడు పెద్దగా మూలిగి, "అయ్యో, ప్రభో, దేవా, గార్తభేంద్రా! నన్ను రక్షించండి. ఈ యినపగలునులు బద్దలుకొట్టి పుణ్యం కట్టుకోండి!" అంటూ అరవసాగాడు.

పింగళుడు పాట్ర చెక్కలయ్యేలా నవ్వుతూ, కొలను ఒడ్డునే గార్తభం మీంచి దిగి, "భల్లూకా! నేను ఏదో దేవుణ్ణునుకుని నాకు గార్తభేంద్ర బిరుదు యిస్తున్నట్టుంది. నేను మనిషిని. లోగడ నన్ను ఒకమారు చూచావు. నాపేరు పింగళుడు!" అన్నాడు.

"మీరు పింగళులా... అయ్యా, ఇప్పుడు గుర్తుకొచ్చింది. మహామాయుడి సమాధి మీదికే వాడి వెడలిన ఆ ఘన మంత్రవాది

వద్యపాదుడు మీ గురువుగదా?" అన్నాడు భల్లూకకేతుడు.

"అవును, వీజ్ఞాపకశక్తి మొచ్చదగించే!" అన్నాడు పింగళుడు.

"అయ్యా, ప్రభూ! ఆ మంత్రవేత్త సుఖంగా ఉన్నారా? మహామాయుడి సమాధిలో ప్రవేశించటం సాధ్యమైందా?" అని అడిగాడు భల్లూకకేతుడు అడుర్దాగా.

"ఆ సమాధిలో ప్రవేశించింది నేను. యిదిగో ఆ మహామాయుడి మంత్రశక్తి గల ఖడ్గం!" అంటూ పింగళుడు తన చేతనున్న కత్తిని ఝలిపించి, దాని కొనను భల్లూక కేతుడికేసి సూటిగా గురిపెట్టాడు.

మరుక్షణంలోనే కళ్లను మిరుమిట్టు కొలిపే కాంతిరేఖలు, మెరుపు వేగంతో కత్తి నుంచి బయలుదేరి, భల్లూకకేతుడిని బంధించివున్న ఇనవగొలునును తాకినై. తక్షణం ఆ ఇనవగొలును పరితాడులా ఒక్కసారి భగ్గుమని మండి బూడిద అయి, నుసిగా మారి రాలిపోయింది.

భల్లూకకేతుడు తన మహాకాయాన్ని ఒక్కసారి విదిలించుకుని, లేచి నిలబడ్డాడు. అతడు కృతజ్ఞత వుట్టివడే నేత్రాలతో, పింగళుణ్ణి సమీపించి, అతడికి సాష్టాంగస్మరణా, "ప్రభూ! మీరు నన్ను బంధవిముక్తుణ్ణి చేసి, ఎంతో కాలంగా నే పడుతున్న

యాతననుంచి నన్ను కాపాడారు. మీ దయవల్ల నేను సరకబాధనుంచి బయట పడ్డాను. ఈ ఘడియనుంచి నేను మీకు చాసుణ్ణి! ఏమి సెలవు!" అన్నాడు.

"మనం యిప్పుడే బయలుదేరి పవ్వు పాడుణ్ణి చేరాలి. మహామాయుడు తన శక్తిని కోల్పోయిన తరువాత, భల్లూక పర్వత లోయలో గల చిన్నా పెద్ద విశాచాలు నాయ కత్వంకోసం గుద్దులాడుకుంటున్నై. నీ వంటి బలవంతుణ్ణి, శక్తిమంతుణ్ణి తిరిగి ఆ ఊద్రజీవాలకు నాయకుడుగా చేయాలని పవ్వుపాడుడి ఆభిప్రాయం. అలా కానప్పుడు ఆ విశాచాలు ఊళ్లనూ, రాజ్యాలనూ పంచు

మా జీవితం! నేను, ఈ వాటినుంచి మానవులను సేవించి బతకదలిచాను! మానవుల్లో మీరు అతి సాహసాపితులని నాకు తెలిసి వచ్చింది. గున్ను మీ దాసుడుగా స్వీకరించండి. కావాలంటే, మీ దగ్గరవున్న ఇతర దాసులమీదా, బానిసలమీదా నాకు నాయకత్వం ఇవ్వండి!” అన్నాడు.

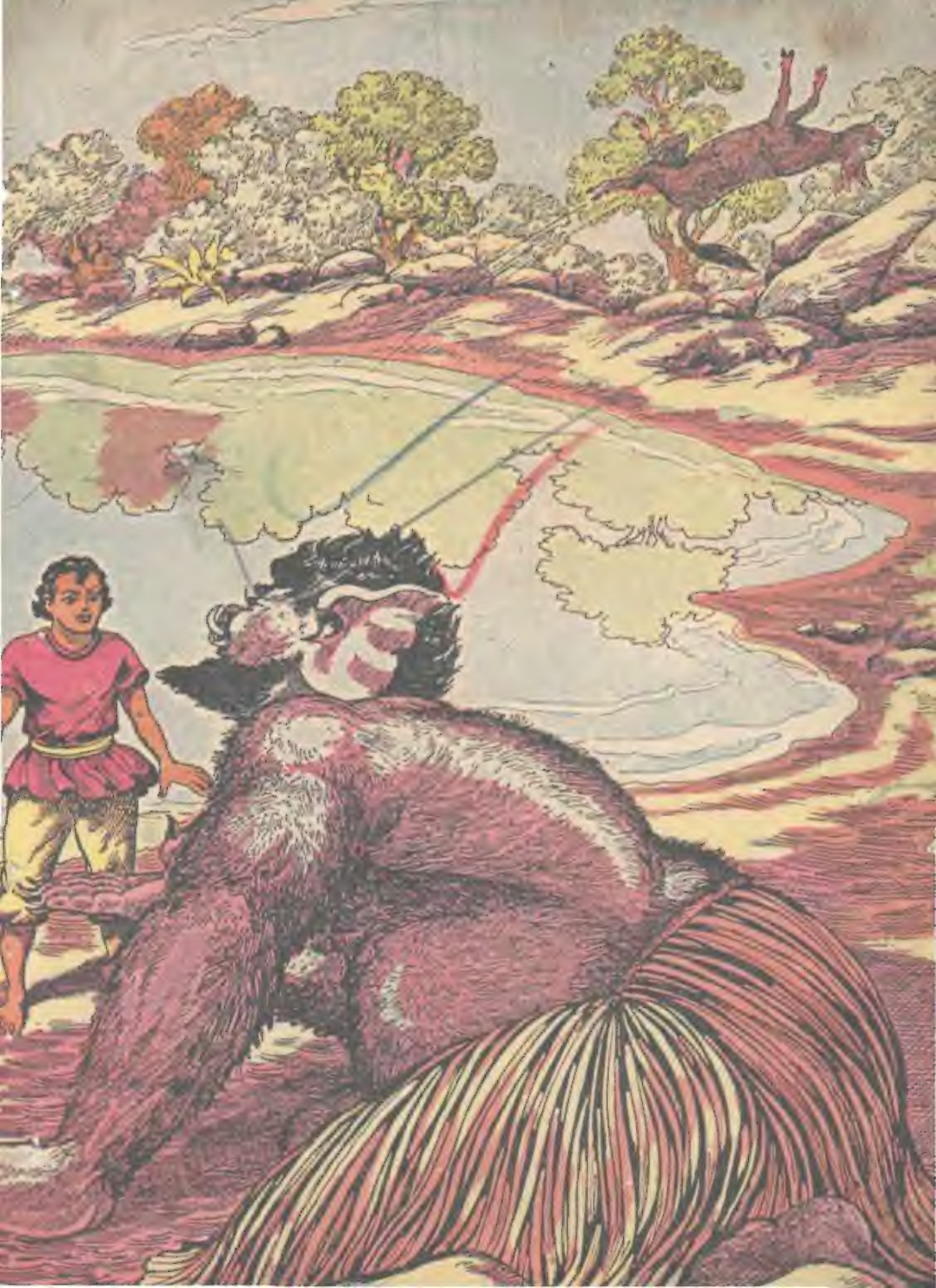
“భేద, నీ భక్తికి, విదయానికి మెచ్చాను. కాని, నన్ను ఎలా ఉపయోగించుకోవాలన్నది, నేను తేల్చగల సమస్య కాదు పద్మపాదుడితో ముందుగా మాట్లాడి, అయిన పుద్గేశం ఏమిటో కనుక్కోవలసి వుంది. ఇక బయలుదేరు!” అన్నాడు పింగళుడు వెనుదిరుగుతూ.

పింగళుడు ఇలా చెప్పి, తన పికాచగార్డ భాన్ని ఎక్కి కూర్చోబోయేంతలో భల్లవాక కేతుడు, పికాచగార్డభం నడుము పట్టుకుని, “ప్రభూ! మీపంటి గొప్పవారూ, గౌరవ నీయులూ ఇలాంటి క్షుద్రవిశాచాలను వాహనంగా వాడుకోవటం తగదు. నా భుజాల మీద ఎక్కండి. క్షణంలో మిమ్మల్ని, మీ గురువు దగ్గిరకు చేర్చుకాను” అంటూ పికాచగార్డభాన్ని ఒంటి చేత్తనే ఎత్తి గిరగిరాగాలిలో తెప్పి, చెట్లమీదుగా దాన్ని అకాశం లోకి విసిరివేశాడు.

కుని, ఈ ప్రాంతాలను నానా కళ్ళలం చేయవచ్చు.” అన్నాడు.

పింగళుడి మాటలు వింటూనే భల్లవాక కేతుడు వెలవెలపోయాడు. అతడు రెండు చేతులూ జోడించి, పింగళుడికి నమస్కరిస్తూ, “ప్రభూ! ఇక నాకు ఈ భూతగణం మీద నాయకత్వం వద్దు. ఆ పదవి అనుభవించటం ఎంత బాధాకరమో నాకు తెలిసి వచ్చింది. ఏ మంత్రవేత్త, లేక ధైర్యసాహసాలు గల యువకుడో మామీదకు వాడి రావటం, మేము యిన్ని శక్తులూ, కుయుక్తులూ ఎరిగివుండికూడా—వాళ్ల ధాటికి తట్టుకోలేక ఎక్కడికో పారిపోవటం—అదీ

గార్తభం దిక్కులు ఏక్కటి జైలా
ఓండ్రిస్తూ, ఎగరటం చూచి, భల్లూక
కేతుడు బిగ్గరగా నవ్వి, "ప్రభూ! ఇక
రండి! నా భుజాలమీద కూర్చోండి!"
అంటూ పింగళుడి ముందు మోకరిల్లాడు.

పింగళుడు సంతయించకుండా, ఎటు
గొడ్డు రూపంలో వున్న భల్లూకకేతుడి
భుజాలమీదికి ఎక్కి కూర్చున్నాడు. భల్లూక
కేతుడు వెంటనే గాలిలోకి ఎగిరి, కళ్ళు
మూసి తెరిచేంతలో పింగళుణ్ణి పద్మపాదుడు
వున్న చోటుకు తెచ్చి దించాడు.

పద్మపాదుడు భల్లూకకేతుణ్ణి చూస్తూనే
మందహాసంచేసి, "కులాసాయేగదా? అటు
చూడు!" అంటూ నదిలో పొంగులువారు
తున్న నీటిమీదా, పక్కలనే వున్న కొండ
రాళ్ళ మధ్యా పోరాడుతున్న అసంఖ్యాక
రక్కసులను చూచి, "వీళ్ళంతా రాజరికం
కొనం ఒకళ్ళ గొంతులు ఒకరు కోసుకుం
టున్నారు. నేను వాళ్ళ తగువు చూచి, తిరిగి

వాళ్ళకు నాయకుడుగా, రాజుగా వుండాలని
నేను కోరుతున్నాను," అన్నాడు.

పద్మపాదుడి మాటలు వింటూనే,
భల్లూకకేతుడు దిగాలుపడిపోయి, పింగ
ళుడికేసి దీనాతిదీనంగా చూశాడు. పింగ
ళుడు, పద్మపాదుడితో, భల్లూకకేతుడి కోర్కె
వివరించి, "నేను ఇతణ్ణి నా సేవకుడుగా
తీసుకుంటాను," అన్నాడు.

"అందుకు నా అభ్యంతరం ఏమీలేదు.
కాని, ఈ తగువులాడే రక్కసుల సంగ
తేమిటి?" అన్నాడు పద్మపాదుడు.

"వాటి సంగతి నాకు పదలండి!
నేను...." అని భల్లూకకేతుడు ఏమో చెప్ప
బోయేంతలో ఒక్కసారిగా ఆ ప్రాంతం
అంతా మార్మోగేలా, ఏకచాలన్నీ ఏక
కంతంతో, "భల్లూకకేతా! ఓహోం!
ఓహోం!!" అని అరుస్తూ, పద్మపాదుడు
వున్న చోటుకు పరిగెత్తుకు రాసాగాయి.

(ఇంకా వుంది)

రహస్య ప్రభావాలు

వినుగు చెందని విక్రమార్కుడు మళ్ళి చెట్టువద్దకు వెళ్ళి, శవాన్ని దింపి భుజాన వేసుకుని, మౌనంగా శ్మశానంకేసి నడవ సాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నీవు ఈ అర్ధరాత్రివేళ ఇంతగా ప్రయాసపడుతున్నావు గదా, నీ మనసులో ఏమనుకుంటున్నావో ఎవరికి తెలుస్తుంది? పూర్వం మైత్రేయమహాముని ప్రభావంవల్ల ధర్ముడి మనసులో కలిగే రహస్య భావాలు బట్టబయలు అయినట్టుగా, నీ మనసులో ఉండే ఆలోచనలుకూడా బయటపడితే ఎలా ఉంటుంది? ఒకవేళ నీకు ధర్ముడి కథ తెలియదేమో, చెబుతాను విను!" అంటూ ఈ విధంగా చెప్పాడు:

పూర్వం ఆయోధ్యానగరానికి సమీపంలో మైత్రేయుడనే మహాముని కఠోరమైన తపస్సు చేసుకుంటూ ఉండేవాడు. ఆయన తన యోగప్రభావంచేత మనోబుద్ధి చిత్తా

బేతాళ కథలు

హంకారాలన్నిటినీ పూర్తిగా జయించి, సూరేశ్వపాటు నిశ్చల సమాధిలో తపస్సు చేశాడు. ఈ ఘోర తపస్సు కారణంగా ఆయన శరీరమంతా చెట్టులాగా బెరడు కట్టింది. ఆయన తలమీద పక్షులు గూళ్ళు కట్టుకున్నాయి.

మైత్రేయమహాముని పేరు దేశదేశాలా పాకింది. తపస్సమాధిలో ఉన్న ఆయనను చూడటానికి నిత్యమూ యాత్రికులు వచ్చి పోతుండే వారు.

అయోధ్యానగరంలో కూడా ఒక సత్పురుషుడుండే వాడు. ఆయన పేరు ధర్ముడు. ఆయన ధర్మదేవత అవతారంలాటివాడు.

విశేష ధనవంతుడై ఉండికూడా ఆయన తన డబ్బును సుఖాలకోసం ఖర్చుచేయక సాధారణ కుటుంబీకుడిలాగా జీవిస్తూ, దానిని ఇతరులకు సహాయపడటానికి వినియోగించే వాడు. ఆయనద్వారా మేలు పొందనివారు ఆ ప్రాంతాల ఒక్కరుకూడా లేరు. బీదసాదలు ఆయన పేరు తలుచుకుని దణ్ణాలు పెట్టేవారు.

ఆయన ప్రవర్తనలో ఎన్నడూ పాల్లూ, పొచ్చెమూ ఉండేదికాదు. ఇతరులకు ధర్మ నిర్ణయాలు చేసిపెట్టటంలో కూడా ఆయన అద్భుతమైన ప్రజ్ఞ కనబరిచేవాడు. ఆయన భార్య పెద్ద గయ్యాళి, చాలా కురూపి

కూడా. ఆయన పుట్టికీ ఆ భార్యపైన ఆయన ఎన్నడూ విసుక్కునేవాడు కాదు.

ఆయన మంచి కవి. ప్రజలు తన కవిత్వాన్ని మెచ్చుకుంటే ఎంత సంతోషించేవాడో, ఇతరుల కవిత్వాన్ని మెచ్చుకున్నా అంతగానూ సంతోషించేవాడు. తనలో తప్ప అన్నది లేకమన్నా లేకుండా చూసుకుంటూ, ఇతరులలో ఏపాటి మంచి ఉన్నా చూసి ఆనందించే స్వభావం కలవాడు ఆయన.

ధర్ముణ్ణి అందరూ “కలియుగ ధర్మరాజు” అని పిలిచేవారు. రోజూ మైత్రేయ మహామునిని చూసి వెళ్ళినట్లే యాత్రికులు

ధర్ముణ్ణికూడా చూసి, ఆయనలో మాట్లాడి తమ ధర్మసందేహాలు తీర్చుకుని వరమానందంతో వెళ్ళిపోయేవారు.

ఒకనాడు కొందరు యాత్రికులు అయోధ్యా నగరానికి వచ్చి ధర్ముడి దర్శనం చేసుకుని తరవాత మైత్రేయమహామునిని చూడబోయారు. మైత్రేయమహాముని ఏప్పటిలాగే తపస్సహధిలో ఉన్నాడు.

ఆయనను చూసి దణ్ణంపెట్టుకున్నాక యాత్రికులు తమలో తాము ఇలా మాట్లాడుకో సాగారు :

“తపస్సు వేసి మోక్షం సాధించటంలో ఏమంత వింత లేదు. ధర్ముడిలాగా కర్మ

చిన మునులకన్న ఈ ధర్ముడు ఎక్కువా? వీడి మనసులో ఎలాటి భావాలు చెలరేగుతూ ఉంటాయో ప్రపంచానికి తెలియదు! వాటన్నిటినీ లోకం చూడకుండా దాచిపెట్టి తన వ్రవర్తనను మాత్రమే శాసించగలుగుతూవస్తున్న ఈ ధర్ముడు మోక్షార్థుడా? నా తపశ్శక్తిచేత రేపు ఉదయం లగాయతు వీడి మనసులో ఎప్పటికప్పుడు తల ఎత్తే భావాలను బట్టబయలు చేస్తాను!” అని ఆ మహాముని నిర్ణయించుకున్నాడు.

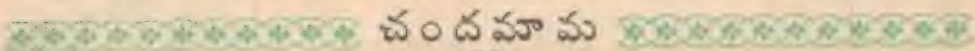
ఆ రోజు గడిచిపోయింది. మర్నాడు తెల్లవారుజామునే ధర్ముడు నిద్రలేచాడు. సూర్యోదయండాకా నిద్రపోయే అలవాటు ఆయనకు వినాడూ లేదు. ఆయన భార్య మటుకు జాముపొద్దెక్కి లేచేది.

నిద్రలేస్తూనే ధర్ముడు తన భార్యకేసి చూసి విసుక్కున్నాడు. “ఇది రోజూ గొడ్డులాగా పడుకుని జాము పొద్దెక్కిన దాకా నిద్రపోతుంది! ఇంతకంటే ఈ మేడమీదినుంచి పడి చచ్చినా బాగుండును!” అనుకున్నాడు. తన మనసులో ఇలా అనుకున్నట్లు కూడా ధర్ముడికి స్పష్టంగా తెలియదు. కాని ఇంతలోనే ఆయన భార్య, ఎవరో తట్టి లేచినట్లు లేచి, పరిగెత్తుకుంటూ వెళ్ళి మేడమీదినుంచి

చేస్తూ మోక్షం సాధించే అర్హత సంపాదించుకోవటమే నిజంగా గొప్ప సంగతి!” అన్నా డొకడు.

“దానికి సందేహం లేదు. ఈ కలియుగంలో ధర్ముడివంటివాడు మరి పుట్టడు. ఒక్కసారి ఆయన దర్శనం చేసుకుంటేనే సమస్త పాపాలూ విరగడ అయిపోతాయి!” అన్నాడు మరొకడు.

ఈ సంభాషణ మైత్రేయ మహాముని చెవుల వడింది. ఆయన తన గడ్డంచాటున ఒక చిరునవ్వు నవ్వుకున్నాడు. “మూఢులు పై మెరుగులు చూసి మోసపోతారు! యోగశక్తిచేత మనస్సును పూర్తిగా జయిం

కిందికి ఉరికింది. ధర్ముడు అదుర్దాగా కిందికి వెళ్ళి చూసేసరికి ఆమెకు ప్రాణం పోయివున్నది !

ధర్ముడి మనసు విచారంతో కుంగి పోయింది. తన భార్య ఆ విధంగా ఆత్మ హత్య చేసుకోవటానికి కారణమేమిటో అయినకు తెలియలేదు. ఆయన శవవాహకులను పిలుచుకు రావటానికి వీధిలోకి అడుగు పెట్టాడు. వెంటనే అలవాటుప్రకారం అనేక మంది బిచ్చగాళ్లు, “అయ్యా! బాబూ! ధర్మం!” అంటూ ఆయన చుట్టూ ఈగలలాగా ముసిరారు.

“ఈ బిచ్చగాళ్ళు పడి చావ! ఎంత ఇచ్చినా వీళ్ళ దరిద్రం తీరదు!” అని ధర్ముడు తన మనసులో అనుకున్నాడు. మరుక్షణమే బిచ్చగాళ్లంతా ఎక్కడివాళ్ళ కక్కడ విరుచుకు పడిపోయి ప్రాణాలు వదిలారు !

ఇది చూసి ధర్ముడికి కంగారెత్తి పోయింది. తెల్లవారి లేచి ఆయన రెండు విడ్డూరాలు చూశాడు. రెండింటికి కూడా తగిన కారణం కనిపించలేదు. తాను ధర్మం చేసేలోపల ఈ బిచ్చగాళ్ళంతా చచ్చిపోయారే అన్న చింత ఆయనను చాలా బాధించింది.

మరి కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి ఆయనకు ధాన్యపు బళ్ళూ, గడ్డిబళ్ళూ ఎదురుగా వచ్చాయి. అవి దాటిపోయినదాకా ఆయన ముందుకు సాగలేకపోయాడు. ఇంతలోనే ఆ బళ్ళన్నీ ఇరుసులు విరిగి పడిపోయాయి. వాటిని లాగే ఎడ్లు, ఎవరో కత్తులతో కోసి నట్టుగా అయిపోయి, చచ్చి పడిపోయాయి.

ఈసారి ధర్ముడికి తన మనసులో తల ఎత్తిన భావమే ప్రత్యక్షంగా జరిగిందని తెలిసిపోయింది. తన భార్య చావుకూ, బిచ్చగాళ్ళ చావుకూకూడా తానే కారకుడై ఉండాలని ఆయనకు అనుమానం కలిగి చాలా కుంగిపోయాడు.

అయిన ఎంత నిగ్రహించుకున్నా మనసు
వశం తప్పి ఏదో అలోచన తల ఎత్తటమూ,
అది వెంటనే జరిగిపోవటమూ తటస్థించింది.

ధర్ముడు సాయంకాలంలోవల భార్యకు
ఈ త్రరక్రియలు చేశాడు. మనశ్శాంతికోసం
అయిన ఆ సాయంకాలం రాజుగారి సభకు
వెళ్ళాడు. అక్కడ ఆ రోజు కావ్యవతనం
జరుగుతుందని ధర్ముడికి తెలుసు.

నిండు సభలో ఒక కవి తాను కొత్తగా
రచించిన కావ్యం చదువుతున్నాడు. సభ
నిండా కవులూ, పండితులూ కిక్కిరిసి
ఉన్నారు. ధర్ముడుకూడా ఒక మూల
చోటుచేసుకుని కూచున్నాడు.

కావ్యం చాలా రసవత్తరంగా ఉన్నది.
కవి చదివే ప్రతి శ్లోకానికి సభికులు,
“అహ! ఓహో!” అంటున్నారు. ధర్ముడు
రాసిన శ్లోకాలనుకూడా ఈ సభికులు మెచ్చు
కున్నవారే. కాని ఈ కవిని వారు ఇంకా
ఎక్కువగా మెచ్చుకుంటున్నారని ధర్ము
డికి తోచింది.

వెంటనే అయినకు తెలియకుండా అయిన
మనసులో ఏదో భావం తలయెత్తింది.
మరుక్షణమే, కావ్యవతనం చేసే కవి నెత్తురు
కక్కుకుని చనిపోయాడు. సభ గందర
గోళంగా ముగిసింది. జరిగినదాన్ని గురించి
వంతగా చెప్పుకుంటూ సభికులు ఎవరి

వారిని వారు వెళ్లిపోయారు. ధర్ముడుకూడా ఇంటికి వచ్చేవాడు. కవి చావుకు తానే కారకుడని ఆయన ఎరుగును..

“ఎంతటి రాక్షసులుకూడా తమ జీవిత మంతా చేయని దారుణ హత్యలు నేను ఒక్క రోజులోనే చేసేశాను. నా జన్మ నిరర్థకం!” అనుకుని ధర్ముడు తనను తాను కత్తితో పొడుచుకుని అత్మహత్య చేసుకున్నాడు.

ధర్ముడు ప్రాణం పదిలిన క్షణంలోనే అక్కడ మైత్రేయమహాముని కూడా నిద్రి పొందాడు. ఇద్దరికోసమూ దేవతా విమా నాలు వచ్చి వారిని తీసుకుపోయాయి.

దేవలోకంలో ఇంద్రుడు ఇద్దరికీ ఘనం గానే స్వాగతమిచ్చాడు, కాని ధర్ముడిపట్ల కొంచెం ఎక్కువ ఆదరం చూపుతూ, “మహాత్మా, మీ రాకచేత మా స్వర్గం పావనమయింది. మీరు నా అతిథ్యం స్వీక రించాక మోక్షానికి పంపిస్తాను!” అన్నాడు.

మైత్రేయ మహాముని అశ్చర్యంతో, “ఏమిటి, దేవేంద్రా? నాతోపాటు ఈ ధర్ముడుకూడా మోక్షానికి వస్తున్నాడా?” అని అడిగాడు.

“అవును, మహామునీ! మోక్షానికి మీ రెంత అర్హులో, ఆయనా అంత అర్హుడే!” అని దేవేంద్రుడు సమాధానమిచ్చాడు.

బేతాళుడి కథ చెప్పి, "రాజా, మైత్రేయ మహామునికి ధర్ముడికి గల తేడా నీకు అర్థమయింది గదా? ఇద్దరూ మోక్షానికి అర్హులే ననటంలో దేవేంద్రుడు పక్షపాతం కనబరచలేవా? మనోబుద్ధి చిత్తాహంకారాలను నిగ్రహించి కఠోర తపస్సు చేసిన మైత్రేయమహామునికి, తన మనసుమీద ఎట్టి నిగ్రహమూ లేని ధర్ముడికి పోలిక ఏమిటి? ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలి పోతుంది!" అన్నాడు.

"దేవేంద్రుడు పక్షపాతం ఏమీ చూపలేదు. నిజానికి మైత్రేయ మహాముని, ధర్ముడూ కూడా సమంగా మోక్షార్థులే. ధర్ముడు సామాన్య మానవుడు, సాటి మానవులకు ఆదర్శప్రాయుడు. ఆయన మైత్రేయుడిలాగా తన సహజస్వభావాన్ని తపస్సు ద్వారా నిర్మూలించుకోలేదు; అ స్వభావాన్ని బుద్ధిబలంతో నిగ్రహించుకుని, తన

ప్రవర్తనద్వారా సాటి మానవులకు సుఖమూ, మేలూ కలిగేలాగు చూసుకున్నాడు. చిట్టచివరలో ఆయన స్వభావంపల్ల ఇతరులకు కీడు కలిగిందంటే, అది మైత్రేయమహాముని తపఃప్రభావంగాని, ధర్ముడి స్వభావ ప్రభావం ఎంతమాత్రమూ కాదు. ప్రపంచంలో అందరూ ధర్ముడిలాటివారే అయితే మానవజాతి, మానవ జీవితమూ అభివృద్ధిలోకి వస్తాయి. అలా కాక, ప్రపంచమంతా మైత్రేయమహాముని లాటివారే అయితే ప్రపంచం వినాడో అంతరించి పోయేది; ఎందుకంటే ఆయన మానవ స్వభావాన్నే నిర్మూలించాడు. మైత్రేయమహాముని కర్మకు అతీతుడై మోక్షం సంపాదించుకుంటే, ధర్ముడు కర్మద్వారా మోక్షాన్ని సాధించాడు!" అన్నాడు విక్రమార్కుడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలిగగానే బేతాళుడు శపంతుసహ మాయమై మళ్ళీ చెట్టెక్కాడు. (కల్పితం)

స్వీపరాత్నమం

పూర్వం ధర్మపురాన్ని దుర్జయుడనే రాజు పాలించేవాడు. ఆయన ఏడాది కొకసారి తన సామంతుల నందరినీ ధర్మపురానికి విలిపించి మూడు రోజులపాటు ఉత్సవాలు జరిపి, విందులూ, వినోదాలూ ఏర్పాటు చేసేవాడు.

ఒకయేడు ఇలాగే ఉత్సవం ఆరంభమయింది. దుర్జయుడూ, ఆయన సామంతులూ విందులో కూచున్నారు. అందరూ అనందంలో మునిగి తేలుతున్నారు. ఒక్కొక్కరే తమతమ గొప్పలు చెప్పుకుంటున్నారు. కొందరు తమ కోటలో గల రహస్యద్వారాలను గురించి, మరికొందరు తమవద్ద ఉన్న అరబ్బీ గుర్రాలను గురించి, ఇంకా కొందరు తమ దేశంలో పండే అద్భుతమైన పళ్లను గురించి—ఈ విధంగా తలా ఒక తీరునా ప్రగల్భాలు పలుకుతూ వినోదిస్తున్నారు.

కాని విజయుడనే ఒక యువకుడు మాత్రం నేరు మెదవక రాయిలాగా కూచున్నాడు. దుర్జయుడు యిది గమనించి, “ఏం, విజయా? అందరూ తమతమ గొప్పలు చెప్పుకుంటూంటే నువ్వు ఏమీ చెప్పవేం? చెప్పుకునేటందుకు నీ కేమీ లేదా?” అని అడిగాడు.

“నేను గొప్ప చెప్పకోదలిస్తే నా భార్య మాలినిని గురించి చెప్పకోవాలి. అది ఇక్కడ అప్రస్తుతమని ఊరుకున్నాను, మహారాజా!” అన్నాడు విజయుడు.

“నీ భార్యలో ఉన్న గొప్పదన మేమిటో చెప్పు, విని మేముకూడా సంతోషిస్తాము! ఆమె గొప్ప అందగత్తె అవునా? లేక సంగీతంలో ప్రతిభావంతురాలా? లేక వృష్టిలంకరణలో నైపుణ్యం గలదా? నీ భార్య విందులో గొప్పదీ?” అని దుర్జయుడు నవ్వుతూ అడిగాడు.

దుర్జయుడికి రోషం బాగా వచ్చింది. ఆయన తన భటులను పిలిచి, "ఈ దుర్గాదుర్జుణ్ణి వెంటనే పట్టుకుపోయి పాతాళ గృహంలో బంధించి జొన్నరొట్టెలు తిని పించండి!" అని ఆజ్ఞాపించాడు.

విజయుడు చేసేదిలేక రాబాజ్ఞ ప్రకారం అంధకార కూపంలోకి ప్రవేశించి, తనకు తిరిగి ఏ విధంగా విముక్తి కలుగుతుందా అని విచారించ సాగాడు.

ఈ లోపల విజయుడి భార్య మాలిని తన భర్తకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉన్నది. ఉత్సవాలు ముగిసినా అతడు రాకపోవటం చూసి ఆమె తన నౌకర్లను పంపింది. వారు తిరిగి వచ్చి, మహారాజుగారు విజయుణ్ణి ఖైదు చేయించినట్టు తెలిపారు.

వెంటనే మాలిని తన గుర్రాన్ని ఆయత్తం చేయించింది; తాను కవచమూ, శిరస్త్రాణమూ ధరించింది; తన కత్తి, ఇనప గదా, విల్లూ, అంబుల పొదీ తీసుకున్నది; ఒక వందమంది సైనికులను గుర్రాలమీద తన వెంటపెట్టుకుని ధర్మపురానికి వెళ్లింది. నగరం వెలపల మైదానంలో డేరాలు వేసి శిబిరం ఏర్పాటుచేశారు. తరవాత మాలిని ఒంటరిగా తన గుర్రంమీద బయలుదేరి దుర్జయమహారాజు వద్దకు వెళ్లింది.

"మహారాజా, నా భార్యకు మీరు చెప్పిన గొప్పలన్నీ ఉన్నాయి. కాని అన్నిటినీ మించి ఆమె అసాధారణ పరాక్రమవంతురాలు! కత్తియుద్ధంలోగాని, విలువిద్యలోగాని, గదాయుద్ధంలోగాని ఆమెను ఎదుర్కోగల వారెవరూ లేరు!" అన్నాడు విజయుడు.

"ఇంతమంది యోధులమధ్య అంటున్నావు, కాస్త యోచించి మరీ మాట్లాడు!" అన్నాడు దుర్జయుడు రోషంతో.

"మహారాజా, ఈ సామంతుల మాట విందుకు? తమరుకూడా నా భార్య ముందు ఎంతోసేపు నిలబడలేదు. ఇది ఆతిథ్యయోక్తి కాదు!" అన్నాడు విజయుడు.

పురుషవేషంలో, పిరోచితమైన దుస్తులు ధరించి వచ్చే మాలినిని చూడగానే దుర్జయుడు నిర్భాంతపోయాడు. అమె ఆయన కెదురుగా తీవిగా నిలబడి, "మహారాజా, నేను కళింగచక్రవర్తి దూతను! మీవద్ద పది లక్షల వరహాలు కప్పం వసూలు చేసుకురమ్మని మా చక్రవర్తి నన్ను పంపారు. మీరు కప్పం ఇవ్వ నిరాకరించే వకన యుద్ధానికి సిద్ధమయ్యే వచ్చాను. నలభైవేల బలం గల మా సేన మీ నగరం వెలవల విడిసి వున్నది. కప్పం కడతారో, యుద్ధమే చేస్తారో వెంటనే తెలియ జేయండి!" అన్నది.

ఈ మాట వినగానే దుర్జయుడికి కాళ్ళు చల్లబడ్డాయి. కళింగ చక్రవర్తితో విరోధం పెట్టుకోవటం క్షేమంకాదు. కప్పం కడదామంటే తనవద్ద పది లక్షల సొమ్ము సిద్ధంగా లేదు. యుద్ధం చేద్దామంటే, నలభై వేల మంది గల సేనను ఎదిరించటానికి తాను సైన్యాన్ని సమీకరించాలి. ఇందుకుగాను తన సామంతులకందరికీ కబురు పంపితే తప్ప, అది సాధ్యంకాదు.

"వెంటనే సమాధానం చెప్పలేను. నాకు మూడు రోజులు వ్యవధి కావాలి!" అన్నాడు దుర్జయుడు.

"ఒకండుకు మీరు సమ్మతిస్తే మీరు కోరినట్టు మూడు రోజులు వ్యవధి ఇస్తాను; మీ కుమార్తెను నాకిచ్చి పెళ్లిచెయ్యండి!" అన్నది మాలిని.

దుర్జయుడు ఊక్కిరిబిక్కిరి అయ్యాడు. "దానికైనా ఒకరోజు వ్యవధి ఇస్తేనేగాని చెప్పలేను. నా కుమార్తె మనసుకూడా తెలుసుకోవాలి," అన్నా డాయన.

"సరే, అలాగే కానివ్వండి. రేపు లోపుగా మీ కుమార్తెను నాకిచ్చి పెళ్లిచేసే ఏర్పాటు చేయండి. మరి రెండు రోజుల లోపల కప్పం చెల్లించండి. ఇందులో ఏది జరగకపోయినా యుద్ధం తప్పదు!" అన్నది మాలిని.

దుర్జయుడు తన కుమార్తెతో రాయబారి కోరికగురించి చెప్పాడు. రాజకుమార్తె చీదరించుకుంటూ, "ఛీ, ఆ అడంగిరేకుల వాణ్ణి నేను చేసుకోను! అసలా మనిషి నడకా, మాటా చూస్తే నాకు అడదనే తోస్తోంది! నువ్వెందుకు బెదిరిపోతున్నావో నా కర్థంకావటం లేదు!" అన్నది.

కూతు రీమాట అనటంతో దుర్జయుడికి కొంత ధైర్యం వచ్చింది. ఆయన ఆ సాయం కాలం కళింగ దూతను తన భవనానికి పిలిపించి కొంచెంసేపు జూదం ఆడాడు. అడిన ప్రతి అటలోనూ దుర్జయుడు చిత్తుగా ఓడిపోవటం జరిగింది.

తరవాత ఇద్దరూ గుర్రాలెక్కి ఉద్యాన వనానికి వెళ్లారు.

"అస్త విద్యలో మీతో పోటీ చెయ్యాలని ఉన్నది! నేను చెప్పినట్టు చేయించండి!" అన్నది మాలిని. ఆమె ఒకచోట కత్తి ఒకటిబలంగా పాతించింది. దాని కెదురుగా ఒక బంగారు పలయం వేలగట్టించింది. "మనం ఇక్కడినుంచి బాణాలు వదులు దాం. బాణం పలయంలోనుంచి వెళ్లి కత్తికి తగిలి చీలి రెండు భాగాలు కావాలి!" అన్నదామె.

దుర్జయుడు ఒకదాని వెనక ఒకటిగా మూడు బాణాలు వేశాడు. ఒకటికూడా

వలయంలోనుంచి వెళ్లేడు. "నేను వేస్తాను చూడండి!" అంటూ మాలిని తన విలు తాడు రెండు మూడు సార్లు మోగించి, అంబుల పొదిననుంచి మంచి బాణం ఒకటి తీసి, ఎక్కుపెట్టి చెవిదాకా లాగి వదిలింది. ఆ బాణం వలయంలోనుంచి వెళ్లి కత్తికి తగిలి రెండు చీలికలై పడిపోయింది. రెండు చీలికలనూ త్రాసులో రెండు వేపులా వేసి తూస్తే సమంగా తూగాయి.

ఇది కళ్లారా చూసిన దుర్ఘయుడికి మతి పోయినట్టయింది. ఆయన ఆ రాత్రి తన కుమార్తెతో, "నువ్వు ఈ రాయబారిని పెళ్లాడక తప్పదు! ఆయన అడంగిరేకుల

వాడా? ఎంతో గొప్ప యోధుడు! ఆయన చదరంగం ఆటనుబట్టి చూసినా యుద్ధంలో అరితేరిన వాడని తెలిసి పోతోంది! నువ్వు నా మాటకు ఎదురు చెప్పుకు!" అంటూ తన కుమార్తెను పెళ్లికూతుర్ని చేయటానికి ఉత్తరువిచ్చాడు.

మర్నాడు మాలిని రాజుతో, "మహారాజా, మీ కుమార్తెను నాకిచ్చి పెళ్ళి చేస్తున్నారా, లేదా?" అన్నది.

"అందుకు తగిన ఏర్పాట్లన్నీ చేస్తున్నాను," అన్నాడు రాజు.

మాలిని తనలో తాను నవ్వుకుని, "అయితే కప్పం చెల్లించటానికి రేపటిదాకా

గడువిస్తాను. ఈలోపుగా నా చేతుల తీట తీరటానికి ఎవరైనా నాతో గదాయుద్ధంగాని కత్తియుద్ధంగాని చేస్తారా?" అన్నది. ఈ మాట అంటూ అమె తన ఇనపగదను గాలిలోకి ఎత్తుగా ఎగరవేసి కింద పడ కుండా పట్టుకోసాగింది.

దుర్జయుడికి అది చూస్తుంటేనే ముచ్చె మటలు పోశాయి.

"యోధాగ్రేసరా, మీతో పోరగలవారు మా రాజ్యంలో ఉన్నారనుకోను. నేనా వృద్ధును!" అన్నాడు దుర్జయుడు.

"మీ రాజ్యంలో యువకులె లేరా? కనీసం మీ కారాగృహంలో సాహసవంతులైనా ఉండరా? ఎవరినైనా సరే యుద్ధానికి సిద్ధం చెయ్యండి!" అన్నది మాలిని.

వెంటనే దుర్జయుడికి విజయుడు జ్ఞాపకం వచ్చాడు. ఆయన తన భటులను పిలిచి, "పాతాళగృహంనుంచి విజయుణ్ణి తీసుకురండి!" అన్నాడు.

త్వరలోనే విజయుడు వచ్చాడు. అతన్ని చూస్తూనే మాలిని తన ఆయుధాలు కింద పెట్టి తన కవచమూ, శిరస్థాణమూ విప్పి, అడదాని దుస్తులతో అతని కాళ్ళ ముందు మోకరిల్లింది.

ఇదంతా చూస్తున్న దుర్జయుడికి నోట మాట రాలేదు.

విజయుడు తన భార్యను లేపనెత్తి దుర్జయుడి దగ్గరికి తీసుకువచ్చి, "మహారాజా, ఈమె నా భార్య మాలిని! అమెను గురించి నేను అతిశయోక్తులేమీ చెప్పలేదని మీ రిప్పటికైనా ఒప్పుకుంటారనుకుంటాను!" అన్నాడు.

"ఎంత సాహసి! ఎంత పరాక్రమ వంతురాలు!" అంటూ దుర్జయుడు మాలినిని మెచ్చుకున్నాడు.

ఆయన విజయుణ్ణి మాలినిని కొంత కాలం తన అతిథులుగా ఉంచుకుని తరవాత వారి రాజ్యానికి పంపేశాడు.

చేమల బావి

అడవిలో జంతువులన్నీ కలిసి కొద్దిమేర దున్ని వ్యవసాయం చెయ్య నిశ్చయించాయి. మిగిలిన జంతువులతోబాటు సక్కా, కుందేలూకూడా పారా పలుగూ పట్టి పని చెయ్యసాగాయి.

సూర్యుడు క్రమంగా పైకెక్కుతున్నాడు. నెత్తి మాడిపోతున్నది. కుందేలు ముచ్చె మటలు పట్టి అలిసి పోయింది. కాని పని చాలించి ఏక్రాంతి తీసుకుంటే సోమరి పోతని మిగిలిన జంతువులు తిడతాయని భయపడింది. అట్లాగే పళ్ల బిగువున కొంత సేపు పనిచేసింది.

కాని కుందేలు పని అయిపోయింది. ఎక్కడైనా చల్లని మాటున ఏక్రాంతి తీసు కోకపోతే ప్రాణం పోయేటట్టుగా ఉంది. చేతిలో ఏదో ముల్లు గుచ్చుకున్నట్టు నటించి అది ఇవతలికి వచ్చేసింది. తర వాత కొంచెంసేపు ఆగి, యితర జంతువులు

చూడకుండా పొదల వెనకగా దొడుతీసి తోట బావిదగ్గిరికి చేరుకున్నది.

ఈ బావి చెట్టునీడన ఉన్నది. దానికి ఒక గిలకా, గిలకమీదుగా తాడూ, తాడు రెండు చివరలా రెండు బొక్కెనలూ ఉన్నాయి. ఆ బావి, నీడా చూడగానే కుందేలుకు ప్రాణం లేచివచ్చినట్టుయింది. అది ఒక్క దూకున వెళ్లి బొక్కెనలో పడింది. మరుక్షణమే ఆ బొక్కెన కుందేలు బరువు మూలిన అడుగుకు దిగసాగింది. కుందేలుకు కంగారెత్తుకొచ్చింది. ఏమయితే అది అవుతుందనుకుని, కుందేలు బొక్కెనలో కదలక మెదలక పడుకున్నది. నిటని తాకగానే బొక్కెన నిలిచిపోయింది. కుందేలు కంగారులో అటూ ఇటూ కొట్టు కున్నట్టుయితే ముణిగిపోయే వనే!

కుందేలుమీద నక్క ఒక కన్నువేసే ఉంచింది. అందుచేత, ముల్లు విరిగిందని

పంకపెట్టి కుందేలు ఇవతలికి రాగానే నక్క అటూ ఇటూ చూసి చల్లగా తనుకూడా బారుకుని కుందేలు వెనకడితే వచ్చింది. కుందేలు బొక్కెనలో దూకి బావి అడుగుకు వెళ్లిపోవటం నక్క అంతదూరంనుంచి చూసింది.

"ఈ కుందేలు ఏదో ఉపయోగం లేనిదే ఈ బావిలోకి దిగి ఇంతసేపు కూచోడు. లోపల బంగారమేమైనా దాచిందేమో!" అనుకుంటూ నక్క మెల్లిగా బావిని సమీపించి లోపలికి తొంగిచూసింది.

బావి చాలా లోతుగా ఉండటంచేత నక్కకు ఏమీ కనిపించలేదు.

"కుందేలు బావా?" అని నక్క పిలిచింది.

"ఎవరవ్వి? నక్కబావా?" అని లోపలి నుంచి కుందేలు కేకపెట్టింది.

"అక్కడ ఏంచేస్తున్నావే?" అని నక్క అడిగింది.

"చేపలు పడుతున్నాను, బావా! తెప్పలు తెప్పలుగా ఉన్నాయి! కావలిస్తే ఆ బొక్కెనలో ఎక్కి నువ్వుకూడా రా?" అన్నది కుందేలు.

పైకి వచ్చివున్న బొక్కెనలోకి నక్క దూకింది. కుందేలుకన్న నక్క బరువు కావటంచేత నక్క ఎక్కిన బొక్కెన కిందికి దిగి, కుందేలు ఎక్కిన బొక్కెన పైకి రాసాగింది.

మధ్య దారిలో రెండు! బొక్కెనలూ ఒకదాన్ని ఒకటి దాటేటప్పుడు కుందేలు, "నువ్వు చేపలు పడుతూఉండు, బావా! నే నెప్పుడే వస్తాను!" అన్నది.

త్వరలోనే కుందేలు పైకివచ్చి బయటికి దూకి ఇంటిదారి పట్టింది.

పని పూర్తిచేసుకుని మిగిలిన జంతువులు మంచినిటి కోసం బావివద్దకు వచ్చి పైకి లాగేదాకా నక్క, పాపం, బావిలోనే ఉండిపోయింది.

నానెతుడు సిరిద్ బాద్

తరవాత మే మిద్దరమూ సరదాగా కబుర్లు చెప్ప కుంటూ బోజనంచేశాం. అప్పుడు వృద్ధుడు నాతో, "బాబూ, నాకు మగపిల్లలు లేరు. ఒకతే అడవిల్ల ఉంది. నా ఆస్తి కంతకూ అదే వారసురాలు. నాకు బోలెడంత వర్తకమే గాక, ఈ ఊళ్లో అనేక పదవులు కూడా ఉన్నాయి. నువ్వు నా కూతుర్ని వివాహం చేసుకున్నావంటే నా ఆస్తి, నా పదవులూ నీకే దక్కుతాయి. నువ్వు సుఖంగా ఉండవచ్చు. ఏమంటావు? నా కూతుర్ని పెళ్లాడి ఇక్కడే ఉండిపోవటం సమ్మతమేనా?" అని అడిగాడు.

నేను తల వంచి ఏమీ జవాబు చెప్పలేదు.

"పోనీ కనీసం నా జీవితాంతం వరకూ నైనా ఇక్కడే ఉండిపో. ఆ తరవాత నీ భార్యతోసహా మీ దేశం వెళ్లిపోదువుగాని!" అన్నాడు వృద్ధుడు.

"బాబుగారు, మీ మాట ఎలా కాదనేది?" అని జవాబిచ్చాను.

వృద్ధుడు వెంటనే కాదీని విలిపించి, సాక్షుల సమక్షాన నాకూ తన కుమార్తెకూ వివాహం చేసేశాడు. గొప్ప విందు జరిగింది. అప్పుడే నేను నా భార్యను

ఏదవ సముద్రయానం

CHITRA

మొదటిసారి చూశాను. అమె చాలా అకర్షక వంతుడైనదేగాక, అమె వంటిన వేసకువేలు దీనారాల ఖరీదుచేసే నగలూ, దుస్తులూ ఉన్నాయి. మేమిద్దరమూ చాలాకాలంపాటు అన్యోన్యంగా కావరం చేశాం.

చివరకు నా మామగారు చనిపోయాడు. ఆయన ఉత్తరక్రియలు వైభవంగా జరిపాం. ఆయన ఆస్తి, బానిసలూ నాకు సంక్రమించారు. నగరంలో ఉండి వర్తకులంతా నా మామగారి స్థానంలో నన్నే తమ పెద్దనుగావించారు. అందుచేత నేను అక్కడి ఆచార నియమాలను మరింత శ్రద్ధగా పాటించవలసి వచ్చింది.

ఏటా వసంతఋతువులో ఈ నగరంలో ఒక చిత్రమైన ఘటన జరుగుతుందని నాకు తెలియవచ్చింది. ఒక రోజుల్లా ఇక్కడి పురుషులకు రెక్కలు ఏర్పడతాయిట. వారు వాటి సహాయంతో ఆకాశంలోకి ఎగిరిపోయి, అవి ఉన్నంతవరకూ దిగిరారు. ఈ రెక్కలు స్త్రీలకూ, పిల్లలకూ మొలవవు. అందుచేత వారుమాత్రం నగరంలోనే ఉండిపోతారు. ఇది మొదట నా చెవులకు విడ్డూరంగా వినిపించింది. కాని కాలక్రమాన పరిపాటి అయిపోయింది. అయితే కాలక్రమాన ఒకండుకు నేను విచారించసాగాను—ఈ నగరంలో ఏడాది కొకసారి

రెక్కలు మొలవని మగవాణ్ణి నే నొకణ్ణి! మిగిలిన మగవాళ్లంతా ఆకాశంలోకి ఎగిరి పోగా ఆడవాళ్లతో, విల్లలతోబాటు నేనుకూడా నగరంలో ఉండిపోయేవాణ్ణి. ఇది చూసి సిగ్గేసి, రెక్కలు ఎలా వస్తాయని ఎందరినో అడిగాను, కాని ఒకరూ చెప్పలేదు. వారికి చెప్పటం ఇష్టం లేదో, లేక ఆ రహస్యం వారికే తెలిదో! నాకుమాత్రం ఇదొక తీరని విచారమైపోయింది.

ఆ నగరంలో ఒక వర్తకుడు ఉన్నాడు. అతను నాకు అనేక విధాల రుణపడి ఉన్నాడు. ఒకనా డతనితో నేను రహస్యంగా, "ఏమోయ్, ఈసారి నువ్వు ఎగిరే

టప్పుడు నేను నిమ్మ వాటేసుకుంటాను. నన్నుకూడా పైకి తీసుకుపో. ఇన్ని సముద్ర యానాలు చేశాను గాని, గాలిప్రయాణం ఎన్నడూ చెయ్యలేదు. నాకు ఈ ఉపకారం నువ్వు చేసి తీరాలి!" అన్నాను. మొదట అతను ఒప్పుకోలేదు, కాని కొంత ఉబ్బేసి నాక సరేసన్నాడు. నేను పరమానందంతో ఈ సంగతి నా భార్యకు చెప్పి, అతను ఎగిరిపోయేటప్పుడు అతని నడుము వాటేసు కున్నాను. ఇద్దరమూ గాలిలోకి ఎగిరాం.

మేము సూటిగా ఆకాశంలోకి వెళ్లి పోయాం. కొంతసేపయ్యాక నాకు స్వర్గం సమీపంలో ఉన్నట్టూ, అక్కడి గంధర్వ

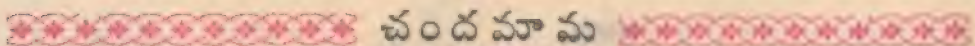
ఒక అవడ గడిచి గడవకుండానే మరొకటి ఎదురవుతున్నది!" అనుకున్నాను. ఈ చిక్కులోనుంచి బయటపడే మార్గమేమిటా అని నేను అలోచిస్తూ ఉన్నంతలో ఇద్దరు అపురూప సౌందర్యం గల కుర్రాళ్లు నాకేసి వచ్చారు, వారిద్దరి చేతిలోనూ బంగారు బెత్తలున్నాయి.

నేను ఆత్రంగా లేచి వారికి ఎదురువెళ్లి, "నాయనలారా, మిమ్మల్ని ఆల్లా కాపాడ తాడు! ఎవరు మీరు? ఇక్కడ ఏం చేస్తున్నారు?" అన్నాను.

వారిలో ఒకడు తన బంగారు బెత్తం నా చేతి కిచ్చి, ఒకవేపు వేలు చూపి, తరవాత రెండోవాడితో చెయ్యా, చెయ్యా కలిపి, ఎటో వెళ్లిపోయాడు. వారు వెళ్లగానే నేను, వారిలో ఒకడు చూపినవేపు నడవసాగాను. ఒక రాయి మలుపు తిరిగేసరికి నాకొక పెద్ద సర్పం కనిపించింది. అది ఒక మనిషిని అవ్వడే రొమ్ముదాకా మింగేసింది. ఆ మనిషి నన్ను చూసి, "రక్షించండి, బాబూ! రక్షించండి!" అని అరిచాడు. నేను వెనకగా వెళ్లి ఆ సర్పం మెడమీద బంగారు బెత్తంతో గురిగా ఒక్కదెబ్బ కొట్టేసరికి ఆ సర్పం చచ్చింది. తరవాత దాని నోటినుంచి ఆ మనిషిని బయటికి లాగేశాను.

గానం వినిపించినట్టూ తోచింది. నేను వెంటనే, "ఆల్లా! ఏమి నీ మహిమ!" అన్నాను. ఈ మాటలు నా నోట వచ్చాయో లేదో, మరుక్షణమే నన్ను పైకి తీసుకు పోయిన వర్తకుడు నాతోసహా రాయి పడ్డట్టు కింద పడసాగాడు. మే మిద్దరమూ కింద పడి చితికిపోతామని నాకు భయం వేసింది. కాని అద్భుతవశాత్తూ మేమొక కొండ శిఖరాన దిగాం. రెక్కలు గలవాడు నాకేసి ఒక విషపు చూపు చూపి నన్నక్కడే పడి లేసి తాను ఎటో ఎగిరిపోయాడు.

నేను విచారంగా ఒక రాయిమీద కూచుని, "నిజంగా నాది ఎటువంటి జన్మ!

తీరా పరికించి చూస్తే ఆ మనిషి నన్ను ఆకాశంలోకి ఎత్తుకుపోయినవాడే. వాడితో “ఏం, బాబూ? స్నేహితుడివట్ల అలాగేనా ప్రవర్తించవలసింది?” అన్నాను.

“అయ్యా, నా ప్రాణం కాపాడారు, మీకు ఎంతో కృతజ్ఞుణ్ణి! కాని ముందుగా మీకొక సంగతి చెప్పాలి. నేను ఆకాశంనుంచి కింద పడిపోవటానికి కారణం మీరు స్మరించిన పేరే! ఆ పేరు మేమెవరమూ స్మరించం. అది చెవిన పడితే మా శక్తులు కాస్తా పోతాయి,” అన్నాడా మనిషి.

“ఆ సంగతి నేనెరగను. నీకు పుణ్యం ఉంటుంది, నన్ను ఇల్లు చేర్చు. నేనా పేరు ఉచ్చరించనులే!” అన్నాను. సన్నతను వీపున ఎక్కించుకుని క్షణంలో మా మిద్దె మీద చేర్చాడు.

నా భార్య నన్ను మళ్ళీ చూసి చాలా సంతోషించింది. “మనం ఈ మనుమల మధ్య ఉండటం మంచిదికాదు. వీళ్లంతా పికాచు గజాలకు పుట్టినవాళ్లు,” అన్నది. అల్లా పేరుకూడా వినలేకపోవటంబట్టి ఆమె అన్నది నిజమేనని గ్రహించి, “అయితే మరి మీనాన్నకూడా వీళ్లతోటివాడేగా?” అన్నాను.

“మా నాన్న వీళ్లలోవాడు కాదు. వీళ్ల అచారాలెప్పుడూ ఆయన పాటించలేదు,

వీళ్లు చేసే పనులేవీ చెయ్యలేదు. ఆయన పోయాడు గనక మనం ఈ దిక్కుమాలిన ఊళ్లో యిక కావరం ఉండనవసరం లేదు. ఇల్లూ, వాకిలీ తెగనమ్ముకుని వెళ్లిపోదాం,” అని నా భార్య అన్నది.

ఉన్న ఆ స్తి అంతా వీలయినంత హెచ్చు ధరలకు అమ్మేసి పుష్కలంగా డబ్బు చేసుకుని, బగ్గాదు వెళ్లి అక్కడ మాయింట, నా బంధువులమధ్య ఉండాలని నా భార్య కోరిక. ఆ ప్రకారమే నేను, నా వ్యాపారదక్షిత యావత్తూ వినియోగించి, మా మామ సంపాదించిన అస్తి యావత్తూ ఎంతో లాభానికి అమ్మి, ఆ సొమ్ముతో

ఒక ఓడా, కొంత వ్యాపార సరకూ కొన్నాను. ఆ ఓడలో నేనూ నా భార్య ఎక్కి, దారి వెంబడి క్రయవిక్రయాలు చేసి లాభాలు సంపాదిస్తూ కాలక్రమాన బ్రహ్మ చేరాం. అక్కడినుంచి బగ్గాదు వెళ్లాం.

నేను నా భార్యతో సహా మా యింటికి వెళ్లాను. మమ్మల్ని చూసి అందరూ ఎంతో ఆనందించారు. నేను నా వ్యవహారాలన్నీ సరిచూసుకుని, నావెంట తెచ్చిన సరుకులు దుకాణాలలో పెట్టించి, బంధు మిత్రులందరి మధ్యా కూచుని నా ప్రయాణం విషయా లన్నీ చెప్పాను. ఇక ఎన్నడూ బగ్గాదు విడిచి దూరదేశాలకు పోనని వాళ్ల ఎడట ప్రమాణంకూడా చేశాను. ఆ ప్రమాణాన్ని ఈనాటివరకూ తప్పలేదు.

ఉపనంహారం

సిండ్ బాద్ నావికుడు తన కథ ముగించాక కొంతసేపు ఎవరూ మాట్లాడలేదు. అతను మూటలు మోసే సిండ్ బాద్ వేపు

తిరిగి, "నాయనా, ఈ ధనం సంపాదించటానికి నే నెన్ని అగచాట్టుపడ్డానో, చూశావా? మూటలు మోస్తూ జీవితం గడిపిన నువు నాకంటే భద్రంగా బతకలేదా? నిజం చెప్పు? నువు పేదవాడివిగా ఉండిపోయావనీ, నేను అపార ధనవంతుడి నయాననీ ఒప్పుకుంటాను. కాని భగవంతుడు మనం చేసిన ప్రయత్నాలనుబట్టే మనకు ఫలితాలిచ్చాడు," అన్నాడు.

బరువులు మోసేవాడు సిండ్ బాద్ కు ప్రణామం చేసి, "అయ్యా, నేను అజ్ఞానంలో పాడిన ఆ పదాలను పట్టించుకోకండి!" అన్నాడు.

నావికుడు సిండ్ బాద్ నెల రోజులపాటు తన అతిథులకు విందులు చేసి, ఆనంతరం బరువులు మోసేవాణ్ణి తన కొలువులో చేర్చుకున్నాడు. వారు జీవితాంతంవరకూ మిత్రులుగా ఉండి సుఖంగా జీవించారు.

(అయిపోయింది)

బెస్తవాడి అదృష్టం

సుబ్బా

హోరున్ అల్ రషీద్ బాగ్దాదునగరంలో ఖలీఫాగా ఉన్న కాలంలో ఆ నగరంలోనే ఒక బెస్తవాడుండే వాడు. వాడు అతి పేద వాడు, వాడికి ప్రపంచజ్ఞానం కూడా ఏమీ లేదు. అందుచేత వాడికి ఎవరూ పిల్లనివ్వ లేదు. వాడి పేరుకూడా ఖలీఫాయే.

ఒకనాటి ఉదయం ఈ బెస్తవాడు మామూలుకన్నకూడా పెందలాడే లేచి, వల భుజాన వేసుకుని, చేపలు పట్టటానికి ట్రిగ్రిన్ నదికి వెళ్ళాడు. వాడు చోట్లు మార్చి పది చోట్ల వల వేసినా ఒక్క చేప కూడా పడలేదు.

వాడు నది ఒడ్డున చతికిలబడి, "అల్లా ఎవణ్ణి కనికరిస్తాడో తెలియదండీ! ఆయన దయ లేనిదే తిండికూడా దొరకదు," అని వేదాంతం చెప్పకున్నాడు. చివరకు వాడు, "ఇంకొక్కసారి వల విసురుతాను. ఏమైనా పడితే పడుతుంది, లేకపోతే లేదు!" అను

కుని, లేచి మోకాలులోతు నీళ్లలోకి వెళ్లి, వల బలంగా విసిరి, చాలాసేపు అగి, తర వాత వలను లాగసాగాడు.

ఈసారి వలలో ఏదో పడింది. బెస్తవాడు ఎంతో చాకచక్యంతో వలను ఒడ్డుకు లాగి చూస్తే అందులో ఒక కుంటి కోతి, ఒక కన్ను గుడ్డిది, కనిపించింది. బెస్తవాడు ముందు నిర్భాంతపోయాడు, తరవాత వాడికి పట్టరాని కోపం వచ్చింది. ఆ కోపంలో వాడా గుడ్డికోతిని కొట్టసాగాడు.

అప్పుడా కోతి మానవభాషలో, "అగు, ఖలీఫా, నన్ను కొట్టకు! నన్నిక్కడ చెట్టుకు కట్టిపెట్టి మరొకసారి వల వెయ్యి. నీ కోరిక తీరుతుంది!" అన్నది.

బెస్తవాడు సరేనని మరొకసారి వల వేశాడు. ఈసారికూడా వలలో కోతి పడింది. ఈ కోతి మొదటి కోతికన్నకూడా వికారంగా ఉన్నది. దాని కళ్లకు కాటుకా, పాదాలకు

బెస్తవాడు రెండో కోతివంక తిరిగి, "నన్నేం చెయ్యమంటావు?" అని అడిగాడు.

"నన్నిక్కడే వదిలి మరొకసారి పల వెయ్యి!" అన్నది రెండో కోతి.

బెస్తవాడు సరేనని మూడోమారు వల వెళ్ళాడు. ఈ సారికూడా వాడి పలలో కోతే చిక్కింది. ఈ కోతి వంటినిండా ఎర్ర బొచ్చున్నది. దాని కళ్ళకు కాటుకా, పాదాలకు గోరింట ఎరుపూ ఉన్నాయి. అది ఒక నీలం చొక్కా తొడుక్కుని ఉన్నది.

"అరే అల్లా! ఇవాళ ఏదో ప్రళయం వచ్చింది. ఇక ఈ నదిలో కోతులు తప్ప చేపలు పడవు!" అన్నాడు బెస్తవాడు. అశ్చర్యంతో. తరవాత వాడు మూడో కోతి కేసి తిరిగి, "ఇంతకూ ఎవరు నువు?" అని అడిగాడు.

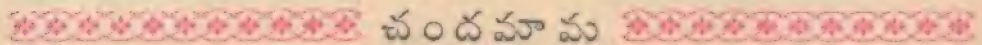
"నే నెవరినో, ఎరగవా, ఖలీఫా? ఈ నగరంలో అబూసాదా అనే యూదువర్తకుల నాయకుడున్నాడు. నేను ఆ వర్తకుడి అదృష్టాన్ని. నా మూలంగా అతను రోజూ పది దీనారాల లాభం కల్గజూస్తాడు!" అన్నది మూడో కోతి.

బెస్తవాడు మొదటి కోతికేసి తిరిగి, "నువ్వు ఉన్నావు పాపిష్టి మొహానివి! పొద్దునే లేచి నీ మొహం చూశాను, నాకిన్ని

గోరింట ఎరుపూ ఉన్నాయి. అది చినిగిన చొక్కా తొడుక్కుని ఉన్నది.

"అల్లా మహిమ! ఇవాళ నదిలో వుండే చేపలన్నీ కోతులైపోయాయి!" అనుకున్నాడు బెస్తవాడు. తరవాత వాడు ఒళ్ళు మరిచిన కోపంతో బెత్తం ఒకటి తీసుకుని మొదటి కోతిమీదికి వెళుతూ, "పాపిష్టి దానా, నువు చెప్పే సలహా ఇదా? చూడు ఇవాళ నిన్నేం చేస్తానో!" అన్నాడు.

"అగు, ఖలీఫా! తొందరపడకు. నా అన్న సలహా తీసుకుని వాడు చెప్పినట్టు చెయ్యి. నువ్వు తప్పక బాగుపడతావు!" అన్నది మొదటి కోతి.

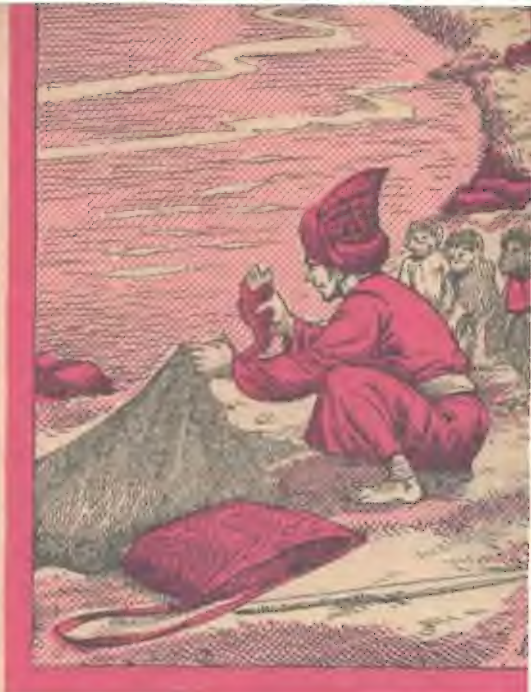

అగచాట్లు వచ్చాయి!" అని దాన్ని తీవ్రంగా తిట్టినారంభించాడు.

"దాని జోలికి పోకు. నేను చెప్పినట్టు చెయ్యి. మరొకసారి వలవేసి అందులో ఏం పడేదీ నాకు చూపించు!" అన్నది మూడో కోతి.

"అలాగే చేస్తాను, కోతిరాజా!" అంటూ బెస్తవాడు మళ్ళీ వల వేశాడు. ఈసారి వాడి వలలో ఒక అద్భుతమైన చేప పడింది. దాని తలా, రెక్కలూ చాలా విశాలంగా ఉన్నాయి. దాని కళ్లు బంగారు పతకాల లాగా మెరుస్తున్నాయి. దాన్ని చూసి మూడో కోతి ఇలా అన్నది:

"ఒక బుట్ట అడుగున గరిక పరచు. దానిమీద ఈ చేపను పెట్టి మళ్ళీ గరికతో కప్ప. తరవాత ఆ బుట్ట పట్టుకుని బాగ్గాదు నడిబజారుకు వెళ్లు. దారిలో ఎవరు వలక రించినా మాట్లాడకు. అక్కడ అబూసాదా దుకాణం ఉంటుంది. నువ్వు నేరుగా అబూ సాదా వద్దకు వెళ్లి నీ బుట్టలో ఉన్న చేపను చూపు. 'దీన్ని ఇంకెవరికైనా చూపావా?' అని ఆయన అడుగుతాడు. చూపలేదని చెప్పి, ఆయన చేపను తీసుకుని నీ కొక దీనారం ఇవ్వబోతాడు. దాన్ని తీసుకోకు. రెండు దీనారా లివ్వబోతాడు. అదీ తీసు

కోకు. ఆయన ఆ చేప ఎత్తు బంగారం ఇస్తా నన్నప్పటికీ తీసుకోకు. చివరకాయన నిన్ను, 'నీకు కావలసిన దేమిటి?' అని అడుగు తాడు. 'నాకొక చిన్న ప్రమాణం చాలు!' అని చెప్పి, ఆ ప్రమాణం ఏమిటని అడుగు తాడు. 'అయ్యా, మీరు నలుగురి మధ్యా నిలబడి, 'నా అదృష్టాన్ని నీకిచ్చి, నీ అదృష్టాన్ని నేను తీసుకుంటున్నాను!' అని ప్రమాణం చెయ్యండి, అని కోరుకో. ఆయన అలాగే చేస్తాడు. అప్పుడు నేను నీదాన నవ్వుతాను. ఆ తరవాత నీకు నేను రోజుకు పది దీనారాలిచ్చిన లాభం వచ్చేటట్టు సహాయం చేస్తాను."

బెన్నవాడు ఈ మాటలకు పరమానందం చెంది మూడు కోతులనూ కట్టు విప్పాడు. అవి వెంటనే నదిలోకి దూకేశాయి. తరవాత వాడు తాను పట్టిన చేపను కోతి చెప్పిన ప్రకారమే ఒక బుట్టలో పెట్టి గరిక కప్పి, ఆ బుట్ట పట్టుకుని అడుతూ పాడుతూ పెద్ద బజారున బయలుదేరాడు. దారిలో ఎంతో మంది పలకరించారు గానీ వాడు వారి మాటలేవీ వినిపించుకోలేదు.

అబూసాదా చేపను చూసి చాలా ముచ్చట పడ్డాడు. ఆయన ఆ చేపను తన నౌకరు చేతికిచ్చి తన కుమార్తెకు వంపించి, బెన్నవాడి చేతిలో ఒక దీనారం పెట్టాడు.

తన జన్మలో ఎన్నడూ బంగారునాణెం కళ్లచూడని బెన్న ఖలిఫాకు ఆ దీనారం చేతిలో పడగానే పరమానందం కలిగింది. వాడు దాన్ని తీసుకుని బయలుదేరినాకే కోతి చెప్పిన మాటలు జ్ఞాపకం వచ్చాయి. వెంటనే వాడు వెనక్కువచ్చి తాను తీసుకున్న దీనారాన్ని కింద గిరవాటువేసి, "నాకిదివద్దు! నా చేపనే ఇప్పించండి!" అన్నాడు కోపంగా.

"అదేమిట్రా! ఆకాపాతకుడా? కావలిస్తే అయిదు దీనారాలిస్తాను పుచ్చుకో. ఆ చేప నిజంగా అంత విలువ చెయ్యదు," అన్నాడు అబూసాదా.

అయిదు బంగారు దీనారాలు చూసి బెస్త
వాడికి కళ్లు తిరిగిపోయాయి. "ఇంతబంగా
రమే? బగ్గాదువీలే ఖలీఫాపద్ద కుడా ఇంత
బంగారం ఉండదు! నా అదృష్టం!" అను
కుంటూ వాడు ఆ డబ్బు తీసుకుని వెళ్లిపో
సాగాడు. కాని కొంతదూరం వెళ్లొక వాడికి
కోతిరాజు సలహా జ్ఞాపకం వచ్చింది.

బెస్తవాడు మళ్లా తిరిగివచ్చి, అయిదు
దీనారాలూ కింద గిరవాటువేసి, "నా చేప
నా కిప్పించండి!" అన్నాడు.

అబూ సాదా నిర్ధాంతపోయి, "ఒక్క
చేపకు అయిదు దీనారాలిస్తే చాలదంటావే?
దాని వెల ఎంతరా?" అని అడిగాడు.

"ఒక్క చిన్న ప్రమాణం!" అన్నాడు
బెస్తవాడు నిబ్బరంగా.

ఈ బెస్తవెధవ తనను యూదుమతం
పదిలి ఇస్లాముమతం పుచ్చుకోమంటున్నా
డని కోపంవచ్చి, అబూ సాదా తన నౌకర్లతో,
"ఈ వెధవను మెత్తగా తన్నండి!" అన్నాడు.

వాళ్లు బెస్తవాడిమీద పడి తమ యజ్ఞ
మాని ఆగమన్నదాకా తన్నారు. అంతా
అయినాక బెస్తవాడు, "ఇటువంటి దెబ్బలు
ఈ బెస్తఖలీఫాకు ఒక లెక్కాదు!"
అన్నాడు నవ్వుతూ.

అబూ సాదాకూడా నవ్వి, "నన్ను మతం
మార్చుకోమంటే తంతానా, చంపుతానా?

పరిగెత్తి పలవేశాడు. ఆ పలలో వాడికి రక రకాల చేపలు దొరికాయి. సరిగా ఆ సమయానికే అటుగా ఒక స్త్రీ వచ్చి ఒక దీనారం ఇచ్చి వాడివద్ద కొన్ని చేపలు కొన్నది. తరవాత ఇంకొక నౌకరు వచ్చి ఇంకో దీనారం ఇచ్చి మరికొన్ని చేపలు కొనుక్కున్నాడు.

ఈ విధంగా చీకటి పడేలోపల బెస్తవాడు తాను వట్టిస చేపలన్నీ ఆ దారిసపాయే వారికి అమ్మేసి పది బంగారు దీనారాలు సంపాదించుకున్నాడు.

పదిరోజులు పరసగా ఇలాగే జరిగింది. జన్మలో ఎన్నడూ డబ్బున్నది కళ్ళజూసి ఎరగని బెస్త ఖలిఫావద్ద సూరు బంగారు దీనారాలు చేరాయి.

ఈ బెస్తవాడుండే గుడిసె పర్తకుల ఇళ్ళుండే వీధి చివరన ఉన్నది. పదోరోజు రాత్రి వాడు బాగా గంజాయి తాగి, ఆ మైకంలో ఈవిధంగా అలోచన సాగించాడు:

"నేను చాలా పేదవాణ్ణి అందరూ అనుకుంటున్నారు. నా దగ్గిర సూరు దీనారాలున్న సంగతి ఎవడికీ తెలియదు. కాని ఈ సంగతి ఎంతకాలం రహస్యంగా దాగుతుంది? ఎప్పటికైనా ఇది బయటికి పొక్కుతుంది! ఇది ఖలిఫాగారి దాకా పోతుంది. ఆయన తన ఖజనా ఖాళీ అయిపోగానే

సికేంకావాలో మర్యాదగా అడిగి పుచ్చుకుపో!" అన్నాడు.

"అయ్యా, తమవంటి మనిషి ఇస్లాము మతం పుచ్చుకుంటే ఇస్లాము మతానికి ఒరిగేదిలేదు. నాకు కావలసిన ప్రమాణం వేరే ఉన్నది," అంటూ బెస్తవాడు ఆసలు సంగతి చెప్పాడు.

"ఈ భాగ్యానికి ఇంత రాధాంతం చెయ్యాలా?" అంటూ అబూసాదా, తన అదృష్టం బెస్తవాడికి పట్టి, వాడి అదృష్టం తనకు పట్టాలని ప్రమాణం చేశాడు.

బెస్తవాడికి తృప్తికలిగింది. వాడు ఖాళీ బుట్ట తీసుకుని అప్పటికప్పుడే నదివద్దకు

నా వద్దకు వచ్చి, 'ఒరే, నీ దగ్గిర నూరు
దీనారాలున్నాయట. నా దగ్గిర ప్రస్తుతం
డబ్బు లేదు. వాటిని నాకు అప్పియ్యి!' అని అడుగుతారు. నేను, 'హుజూర్, నేను
అతి పేద బెస్తవాణ్ణి. నా దగ్గిర బంగారం
ఏట్లా ఉంటుంది?' అంటాను. కాని ఆయన
నా మాట నమ్మక తన భటులచేత నన్ను
కొరడాలతో కొట్టిస్తారు. అందుచేత నేనెప్పుడూ
చేయవలసినదేమిటంటే నా శరీరాన్ని కొరడా
దెబ్బలకు అలవాటు చేసుకోవటం!"

ఈ విధంగా ఆలోచించినవాడై బెస్త
వాడు ఒక కొరడా తీసుకుని కొట్టుకుంటూ,
ఒక్కొక్క దెబ్బకూ, "అయ్యా, నాదగ్గిర
డబ్బు లేదు!", "అన్నీ అబద్ధాలే!" అని
ఆరవసాగాడు.

ఈ కేకలూ, కొరడాదెబ్బల చప్పుడూ
విని ఇరుగు పొరుగు ఇళ్ళవాళ్ళు నిద్ర
లేచారు. బెస్తవాడి ఇంట దొంగలు పడ్డా
రని వాళ్ళు అనుకున్నారు. కాని దగ్గిరికి
వచ్చి చూస్తే ఇంటి తలుపులు లోపలి
వైపున గడియలు పెట్టివున్నాయి.

ఇరుగు పొరుగువారిలో కొందరు బెస్త
వాడి ఇంటిపక్క వున్న ఇళ్ళ దాబాలమీది
నుంచి బెస్తవాడి ఆవరణలోకి దూకి, వాడు
తనను తాను కొరడాతో కొట్టుకుంటూ

ఉండటం చూసి, "ఒరే, నీకేమైనా మతి
పోయిందా? ఎందు కిలా కొట్టుకుంటు
న్నావు?" అని అడిగారు.

నిజానికి బెస్తవాడు అమాయకుడు. తాను
ఏదైతే ఎవరికి తెలియకుండా రహస్యంగా
ఉంచుదా మనుకుంటున్నాడో ఆ డబ్బు
సంగతే వారితో చెప్పేశాడు. వాళ్ళు వాడి
అమాయకత్వానికి నవ్వుకుంటూ, "ఈ
డబ్బు నువ్వు సుఖపడటానికి రాలేదులే!"
అని తమ దారిన తాము వెళ్లిపోయారు.

మొత్తంమీద వాళ్ళు అన్నంతా అయింది.
బెస్తవాడు మరునాడు ఉదయం చేపలు
పట్టబోతూ, తన డబ్బును ఇంట్లో ఉంచితే

ఎక్కడ దొంగలు దోచిపోతారో అని, తన అంగరక్షా లోపలివైపున ఒక జేబు కుట్టి, నూరు దీనారాల మూటను అందులో పెట్టు కుని, తన వలా, బుట్టలా, చేతికర్ర వట్టు కుని నదికి బయలుదేరాడు.

ఆ రోజు వాడికి ఎన్ని చోట్లా వలవేసినా ఒక్క చేప కూడా పడలేదు. మిట్ట మధ్యాహ్నం చాకా వాడు నది ఎగువకు కదిలి వెళ్ళాడు, కాని లాభం లేకపోయింది. చివ రకు వాడు ప్రాణం విసిగి, మొలలోతు నీటిలో నిలబడి తన బలంకొద్దీ వలను నది లోకి విసిరాడు. ఈ విసురుకు లోపలి జేబులో ఉన్న దీనారాల మూట కాస్తా

జేబులోనుంచి పైకి ఎగిరి నీటిలో పడి ముణగిపోయింది.

వెంటనే వాడు అదుర్దాగా తన బట్టలు విప్పి ఒడ్డున పెట్టి, నదిలోకి ఉరికాడు. వాడు ఎంతోసేపు నది అడుగున వెలికాడు గాని పోయిన డబ్బుమాత్రం దొరకలేదు. చిట్టచివరకు వాడు అలిసి, ప్రాణం సొమ్మ నీల్లి ఒడ్డు చేరుకుని చూసుకుంటే బట్టలు కాస్తా మాయమయాయి; వాటిని ఎవరో కాజేశారు. దీనితో బెస్తవాడికి మతి పోయినట్టయింది. వాడు వలను తన పంటకి చుట్టుకుని పెర్రెత్తినవాడిలాగా కేకలు పెడుతూ, గెంతనారంభించాడు.

ఇబన్ అల్ కిర్మాన్ అని బాగ్దాదునగరంలో ఒక గొప్ప నగల వర్తకుడున్నాడు. ఈయన ఖలీఫా హరున్ అల్ రషీద్ కు అప్త మిత్రుడు. ఆయన ఖలీఫా కు అప్పడప్పడూ అప్పపెడుతూ ఉంటాడని ప్రతీతి. బాగ్దాద్ నగరానికి విలవగల ఏ కొత్త నగ వచ్చినా, బానిసపిల్ల వచ్చినా ముందుగా అల్ కిర్మాన్ కు చూపకుండా ఇతర వర్తకులకు చూపే ఆచారం లేదు.

ఒకనాడు ఈ నగలవర్తకుడి వద్దకు ఒక బానిసను తెచ్చారు. ఆ పిల్ల అపూర్వ సౌందర్యరాశి. అందానికి తోడు ఆమె

చక్కగా పాడగలదు, జంత్రి వాద్యాలు వాయించగలదు. ఆమె పేరు కుతల్ కులుబ్. నగలవర్తకుడు ఆమెను అయిదు వేల దీనారాలిచ్చి కొని, ఆమెకు మరొక వెయ్యి దీనారాల ఆభరణాలు పెట్టి, ఆమెను తన మిత్రుడైన ఖలీఫా వద్దకు తీసుకు వెళ్ళి, కాసుకగా పమర్పించాడు.

కుతల్ కులుబ్ తనవద్దకు వచ్చినది మొదలు ఖలీఫా జుబేదారాణికేసిగాని, తన ఇతర భార్యలకేసిగాని చూడలేదు. ఆయన రోజులతరబడి ఆమె ఇంటనే ఉంటూ శుక్రవారాలప్పుడు మాత్రం ప్రార్థనలకు మసీదుకు వెళ్ళుతూ వచ్చాడు.

ఒక్క బానిసపిల్ల మూలాన ప్రభువు తమకేసి చూడకపోవటం అంతఃపుర స్త్రీలకు నచ్చలేదు; ఆయన రాజకీయ వ్యవహారాలు చూడకపోవటం వజీర్లకూ నచ్చలేదు. పెద్ద వజీరయిన జాఫర్ ఖలీఫాతో మర్యాదగా, "ఏలినవారు ఒక బానిసపిల్ల కోసం మిగిలిన అన్ని సుఖాలు వదులుకోవటం ఏమాత్రం భావ్యంకాదు. మనం గుర్రాల మీద స్వారీచేసి, అడవికి వెటకు వెళ్ళి ఎంతో కాలమయింది!" అన్నాడు.

"అయితే ఇవాళే వెటకు పోదాం వద!" అన్నాడు ఖలీఫా.

త్వరలోనే వారు కొంత సైనిక బలాన్ని వెంటబెట్టుకుని గుర్రాలెక్కి బయలుదేరారు. ఎండ జాన్తిగా ఉన్నది. వారు నగరం దాటి చాలా దూరం వచ్చారు. ఖలీఫాకు దాహమయింది. నీటికోసం ఆయన చుట్టూ కలయ చూడటంలో దూరాన ఒక దిబ్బ పైన వీదో వింత ఆకారం పొడగట్టింది.

"ఆ కనబడేదేమిటో పోల్చుకోగలవా, జాఫర్?" అని ఖలీఫా తన వజీరు వడిగాడు.

"ఎవరో మనిషిలాగున్నాడు, ప్రభూ! ఏ తోటమాలిగాని అయివుంటాడు. బహుశా వాడు మన దాహం తీర్చగలడు. నేను వెళ్లి రానా?" అన్నాడు జాఫర్.

"మన బలగం వెనకబడ్డారు. వారు వచ్చినదాకా సువ్విక్కడే ఉండు. ఈలోపల నేను వెళ్లి దాహం తీర్చుకుని వస్తాను," అంటూ ఖలీఫా తన గుర్రాన్ని ముందుకు పరిగెత్తించాడు.

ఆయన దిబ్బను నమిపించేసరికి దాని మీద ఉన్నది మనిషినని తేలింది. వాడు తన శరీరానికి వల చుట్టుకుని ఉన్నాడు, వాడి జుట్టు రేగివున్నది. కళ్ళు ఎర్రగా జ్యోతులల్లే ఉన్నాయి.

వాడు మరెవరో కాదు, మన బెస్త ఖలీఫాయే!

(ముగింపు వచ్చేసంచికలో)

2

[బ్రోయ్ పతనానంతరం ఇంటికి బయలుదేరిన రూపధరుడూ, అతని అనుచరులూ, నౌకలూ తుఫానులో పడి చాలారోజులు కొట్టుకుపోయి చిట్టచివరకు ఒక దీవిని చేరుకున్నారు. ఆ దీవిలో ఉండేవాళ్లను గురించి తెలుసుకోవటానికి బయలుదేరి, రూపధరుడు వస్త్రాండుమంచి అనుచరులతో సహా ఒక గుహలో చిక్కుకున్నాడు. ఆ గుహ పాలలోచనులనే జాతికి చెందిన రాక్షసుడిది.]

ఆ రాక్షసుడి గొంతు వివేచింకల్లా గ్రీకులకు గుండెలు అవిసి పోయాయి.

రూపధరుడే సాహసించి రాక్షసుడితో ఈ విధంగా అన్నాడు :

"అయ్యా, మేము బ్రోయ్ నుంచి తిరిగి ఇళ్లకు పోతున్న గ్రీకులము. దైవవశాన సముద్రంమీద పెనుగాలి విచి మా నౌకలు మార్గం తప్పాయి. మేమిక్కడికి వచ్చి పడ్డాము. మా ప్రభువైన రారాజు జగద్వి

భ్యాతికన్నవాడు. ఆయన ఎన్నో దేశాలను జయించాడు, బ్రోయ్ ని భస్మీపటలం చేశాడు. మేము మీకు అభ్యాగతులము. అభ్యాగతి దేవుడిలాటి వాడంటారు. కనుక తమరు మాకు తగురీతిగా ఆతిథ్యం ఇచ్చి, మమ్మల్ని అన్ని అపదలనుంచి కాపాడ వలసిందని మా ప్రార్థన!"

ఈ మాటలు విని రాక్షసుడు వికటాట్ట హసించేసి, "ఒరీ మతిమాలినవాడా! మేము

రాక్షసుడింకేమీ అనలేదు. వాడు చేతులు చాచి ఇద్దరు గ్రీకులను అందుకుని, నేలకు వేసి కొట్టించి, వండుకుని ఎముకలు కూడా విడిచిపెట్టకుండా తినేశాడు. ఇది కల్లారా చూసిన రూపధరుడికీ, ఆతని అనుచరులకూ ప్రాణాలు నీరసించిపోయాయి.

ఫాలలోచనుడు తన భోజనం పూర్తిచేసి అయివారు కడవల వచ్చిపాలు తాగేసి, తన గొర్రెలమధ్యన చాచుకుని పడుకుని నిశ్చింతగా నిద్రపోయాడు.

రూపధరుడు కత్తిదూసి నిలబడ్డాడు. ఆ రాక్షసుడి రొమ్ము తడిచి గుండె ఎక్కడ ఉన్నదీ తెలుసుకుని ఒక్కపాటుతో వాణ్ణి చంపేద్దామని అతను ఆలోచించాడు. కాని అంతలోనే అతని కొక సంగతి జ్ఞాపకం వచ్చింది. అదేమిటంటే, గుహకు రాక్షసుడు అడ్డంపెట్టిన రాయిని కదిలించటం తనవల్లా, తన అనుచరులవల్లా అయేపనిగాదు. ఇప్పుడు గనక తాను రాక్షసుణ్ణి చంపేసినట్లయితే, తానూ, తన అనుచరులూ ఈ గుహలోనే తిండికి మాడి ఘోరమైన చావు చావవలసి ఉంటుంది. తమను రక్షించగలవారెవరూ ఉండరు. ఇందుచేత రూపధరుడు కత్తిని ఒరలో పెట్టేసి తన యధాస్థానంలో పడుకున్నాడు, ఆ రాత్రి ఆతనికి నిద్రలేదు.

చేపతలనూ గీవతలనూ లక్ష్మిపెట్టెవాళ్లం కాము. మా ఫాలలోచనులముందు ఏ దేవతలూ ఆగలేరు, తెలిసించా? ఇంతకూ మీ పడవను ఎక్కడ లంగరు వేశారు? దగ్గిర లోనేనా, దూరాననా? ఆ సంగతి ముందు చెప్పు!" అన్నాడు.

రాక్షసు దీప్తస్య ఎందుకు వేశాడో రూపధరుడికి అర్థమయింది. అతను యుక్తిగా, "మాకింకా పడవ ఎక్కడిది? అది మీతిరాన గల కొండలకు తగిలి ధ్వంసమైపోయింది. నేనూ ఈ నా అనుచరులూ తప్ప మిగిలిన వాళ్లందరినీ వరుణదేవుడు తన పాట్లన పెట్టుకున్నాడు!" అన్నాడు.

తెల్లవారింది. రాక్షసుడు లేచి, నిప్పుచేసి, తన పశువులన్నిటినీ పాలుపితికి, దూడలను వదిలాడు. తరవాత మరి ఇద్దరు గ్రీకులను చంపి తినేసి, మందలను తోలుకుని గుహ బయటికి వెళ్లాడు. ఈసారి వాడు పెద్దరాయిని గుహకు అడ్డంగాపెట్టి, గ్రీకులు తప్పించుకుపోకుండా చేశాడు.

ఆ రాక్షసుడు తన మందలను మేపుకోవటానికి వెళ్లాక, రూపధరుడు కాలుకాలిన పిల్లిలాగా అటూ అటూ వచ్చారుచేయసాగాడు. తన అనుచరులను చంపితిన్న ఈ రాక్షసుడిపైన ఎల్లా పగతీర్చుకోవాలా అన్న సమస్య అతన్ని బాధిస్తున్నది. ఏదైనా ఉపాయం తట్టేటట్టు చేయమని అతను తన ఇష్టదేవత అయిన బుద్ధిసుతీదేవిని ఎంతగానో ప్రార్థించాడు.

చివరకు అతనికి ఒక ఉపాయం తట్టింది.

ఆ గుహలో ఉండే రాక్షసుడు, తనకు చెతికర్రగా ఉపయోగిస్తుందని, కణుపులు లేని నిడుపైన కర్ర ఒకటి తెచ్చి గుహలో ఉంచుకున్నాడు. అది ఇంకా పచ్చిగానే ఉన్నది. అది రమారమి తెరచావ స్తంభమంత లావున్నది. అంతే పొడుగుకూడా ఉన్నది. రూపధరుడు ఈ కర్రలో మనిషి ఎత్తు ముక్క కోయించాడు. దాని కొన

సన్నగా చేక్కి, నిప్పులో కాల్చి గట్టచేసి గుహలో ఉన్న పేడకుప్పలో దాచాడు. ఆ రాత్రి రాక్షసుడు నిద్రపోయేటప్పుడు ఆ కర్రమొనతో రాక్షసుడి ఒంటికన్ను కాస్తా పొడిచి, వాణ్ణి గుడ్డివాణ్ణి చేసెయ్యాలని రూపధరుడి ఆలోచన. ఇందుకుగాను ఒక్క మనిషి చాలాడు. తనకు సాయపడటానికి తన అనుచరులలో మరి నలుగురిని రూపధరుడు ఎన్నుకున్నాడు.

సాయంకాలం కాగానే రాక్షసుడు తన మందలను తోలుకుని గుహకు తిరిగి వచ్చాడు. గొర్రెలనూ, మేకలనూ పాలుతీసి వాక గుహద్వారం ఎప్పటిలాగే మూశాడు.

రాక్షసుడు రూపధరుడు అందించిన కొయ్యపాత్ర అందుకుని అందులోని సారాను గడగడా తాగేశాడు. వాడి కడిచాలా రుచిగా కనిపించింది.

"ఈ సారా ఇంకా వుంటే పొయ్యి, నీ పేరేమిటోకూడా చెప్పు! నీకు మా ఆచారం ప్రకారం అతిథిసత్కారం చేస్తాను. ఇక్కడ మేముకూడా వ్రాక్షిరసం తాగుతాము గాని, దానికి రుచి లేనేలేదు!" అన్నాడు రాక్షసుడు.

రాక్షసుడి మాట అన్నప్పటికీ రూపధరుడు తగు జాగరత్వమీదనే ఉన్నాడు. "నా పెరు ఉత్తుత మనిషి! అన్న ప్రకారం నాకు అతిథి సత్కారం చెయ్యాలినుమా!" అన్నాడతను. అతను రాక్షసుడికి కొయ్యపాత్రతో మూడుపార్లు సారా ఇచ్చాడు.

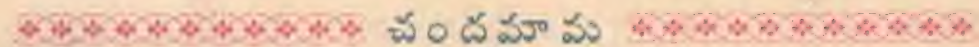
"అయితే, ఉత్తుత మనిషి, నిన్ను ఆశురుకు తెలవాను. మిగిలినవాళ్లందరూ అయిపోయేదాకా నీ జోలికి తాను. ఇదే మేము చేసే అతిథి సత్కారం!" అన్నాడు రాక్షసుడు. ఈ మాట అంటూనే వాడు మైకం వచ్చి గొడ్డులా పడిపోయి నిద్రపోసాగాడు.

రూపధరుడు పేడకుప్పలోనుంచి కర్రను తీసి దాని కొనను నిప్పలలో పెట్టి, తన అనుచరులకు ధైర్యం రాగలండులకు

తరవాత మరి ఇద్దరు గ్రీకులను పట్టుకుని చంపి తిన్నాడు.

ఈలోపుగా రూపధరుడు ఒక కొయ్యపాత్రలో తనవద్ద వున్న సారా నింపి, దాన్ని పట్టుకుని రాక్షసుణ్ణి సమీపించి, అతడితో ఈ విధంగా అన్నాడు:

"ఫాలిలోచనా, ఇంద, ఈ సారాయి రుచిచూడు, నీకు నరమౌనం రుచితెలుసుగాని సారా రుచి తెలియదు. ఈ దివ్యమైన సారాయిని నీకోసం తెచ్చాను. కాని నువ్వు చాలా చెడ్డవాడివి. మామీద నీకు కాస్త అయినా కనికరం లేదు. ఇలా ప్రవర్తించి నీట్టయితే ఎవరైనా నిన్ను చూడ వస్తారా?"

చందమామ

ప్రాతాహ వచనాలు చెప్పాడు. కొద్దిసేపల్లా కర్ర కొన ఎర్రగా కాలింది. రూపధరుడి అనుచరులు మొండి ధైర్యం తెచ్చుకున్నారు. వారి సహాయంతో రూపధరుడు ఆ కర్రను రాక్షసుడున్న చోటికి తీసుకుపోయి, ఎర్రగా కాలే చాని కొనను రాక్షసుడి కంట్లో బలంగా గుచ్చేశాడు.

గుహ యావత్తూ దద్దరిల్లే పెడబొబ్బతో రాక్షసుడు లేచాడు. వాడు తన కంట్లో గుచ్చుకునివున్న కర్రను ఊడతెరికి దూరంగా పారేసి, ఇతర ఫాలలోచనుల కోసం కేకలు పెట్టసాగాడు. ఆ పరిసరాలలో ఉన్న గుహలలో నివసించే రాక్షసులు వాడి పెడబొబ్బలు విని పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. వాళ్లు గుహ బయటినుంచి, "ఏం జరిగింది? ఎందుకలా రంకెలు పెట్టి, అర్థ రాత్రివేళ మా నిద్రను చెడగొట్టుతున్నావు? ఎవరన్నా నీ మందలను ఎత్తుకుపోయారా? ఎవరన్నా నిన్ను బలంతోగాని, యుక్తితో గాని చంపుతున్నారా?" అని అడిగారు.

"అవునవును. నన్ను ఉత్తుత్త మనిషి యుక్తితో చంపుతున్నాడు," అన్నాడు గుహలో వున్న రాక్షసుడు.

"ఉత్తుత్త మనిషి చంపట మేమిటి? వెర్రివేషాలు వెయ్యక వడుకో. ఒంట్లో

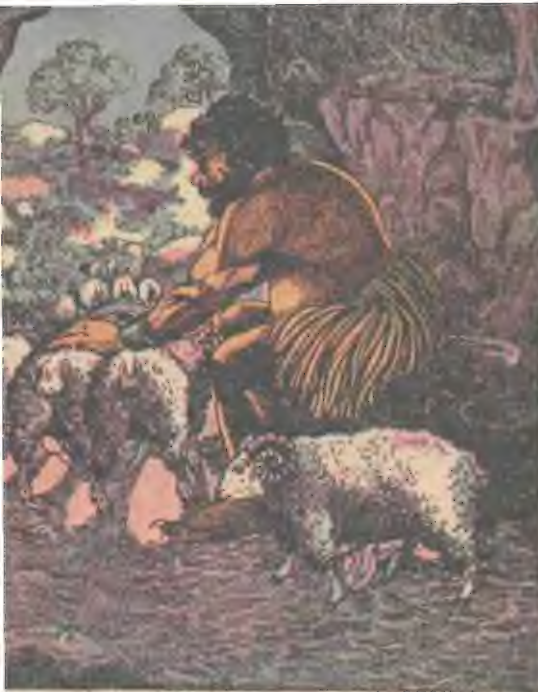
సరిగా లేకపోతే తెల్లారే లోపల అదే సద్దు కుంటుంది!" అంటూ మిగిలిన ఫాలలో చనులు తమ దారిన తాము వెళ్లిపోయారు.

ఆ తరువాత గుహలో ఉండే రాక్షసుడు, చూడటానికి కన్ను లేదుగనక, తడుపు కుంటూ గుహ ద్వారంవద్దకు వెళ్ళి, ఆ ద్వారానికి అడ్డంగా వున్న రాతిని ఎత్తి పక్కన పెట్టి, ద్వారానికి అడ్డంగా తిష్టవేసి, కావలి కూచున్నాడు.

గ్రీకులు బయటికి వెళ్ళటానికి యత్నిస్తే పట్టుకుందామని వాడి ఉద్దేశం.

కాని రూపధరుడు వాడనుకున్నంత అమాయకుడు కాదు. ఈ గుహలోనుంచి

రాక్షసుడి గుహలో వున్న గొర్రెలన్నిటిలోకి పెద్దదైన ఒక పోతును తనకుగాను అతను ప్రత్యేకించుకున్నాడు.

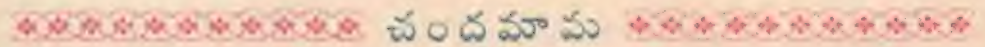
కొంతసేపటికి తెల్ల వారి పోయింది. గొర్రెలూ, మేకలూ మేతకోసం బయలుదేరాయి. గుహద్వారంలో కూచుని ఇంకా బాధతో మూలుగుతున్న రాక్షసుడు, బయటికి వెళ్ళే తన గొర్రెలనూ, మేకలనూ చీపులమీద తడవసాగాడు.

తన శత్రువులు వాటి అడుగున ఉంటారని ఆ మూఢుడుకి తట్టలేదు.

తన అనుచరులంతా వాటి వెళ్ళాక, రూపధరుడు తనకోసం ప్రత్యేకించుకున్న గొర్రె అడుగుభాగాన, దాని బొచ్చును గట్టిగా వట్టుకున్నప్పుడి, దానితో బాటు బయటికి వచ్చాడు. ద్వారంపద్ద రాక్షసుడు ఆ గొర్రె పోటెలునుకూడా చీపుమీద తడిచి, "రౌజా అన్నిటికన్న ముందు వెళ్ళిదానివి, ఇవాళ అన్నిటికన్న వెనకవద్దావేమే, సోమరిపోతా? దుర్మార్గులైన ఉత్తుత్త మనిషి నీ యజమానిని తప్పతాగించి, కన్నుపాడిచి గుడ్డి వాణ్ణి చేశాడన్న విచారంతో కుంగిపోతున్నావా? వాణ్ణి తగిన విధంగా నేను శిక్షిస్తాలే! దీగులువడకు!" అంటూ దానిని బయటికి వెళ్ళిపొనిచ్చాడు.

తానూ, తన అనుచరులూ బయటపడటానికి అనేక మార్గాలను అతను అధివరకే అలోచించిపెట్టాడు. వాటన్నిటిలోకి అతనికి ఒక పద్ధతి ఉత్తమంగా కనిపించింది.

అదేమిటంటే, ఈ రాక్షసుడి గొర్రెలు తెగబరిసి, చాలా పెద్దవిగా వున్నాయి. వాటి ఒంటిమీద బొచ్చుకూడా బాగా పెరిగివున్నది. రూపధరుడు మూడేసి గొర్రెలను కలిపి కట్టి, మధ్యగొర్రె పొట్టకు తన అనుచరుణ్ణి ఒక్కొక్కణ్ణి చొప్పున కట్టాడు. ఈ విధంగా తన మిగిలిన అనుచరులలో ఒక్కొక్కడి కోసమూ మూడేసి గొర్రెలు విర్యాటుచేసి చిట్టచివరకు తాను ఒక్కడూ మిగిలాడు.

గొర్రెపోతు గుహ వాటి కొంత దూరం వెళ్లాక రూపధరుడు దాని జూలును పదిలి పెట్టి లేచి నిలబడ్డాడు. తరవాత అతను తన అనుచరులను ఒక్కొక్కరినీ కట్టు విప్పి గొర్రెలనుంచి విడిపించాడు. ఈవిధంగా రూపధరుడి చాకచక్యంవల్ల రాక్షసుడి వాత పడికుండా ప్రాణాలతో బయటపడిన గ్రీకులు వేగంగా పరిగెత్తి తీరాన తమకొనం వేచి వున్న నౌకను చేరుకున్నారు.

రూపధరుడూ, మిగిలిన వన్నెందుమంది ఏమైపోయారో అని అందఱన చెందుతూ నౌకలో కనిపెట్టుకునివున్న వారు, బరిగిన సంగతి తెలుసుకుని, రాక్షసుడికి ఆహారమై పోయిన తమ అనుచరులకొనం పెద్దపెట్టున శోకాలు పెట్టసాగారు.

రూపధరుడు వారి శోకాన్ని వారించుతూ, "ఇది శోకించటానికి సమయంకాదు. మనకు వ్యవధి లేదు. అందినన్ని గొర్రెలనూ, మేకలనూ పట్టుకు రండి. మనం బయలుదేరి పోదాం!" అన్నాడు. రూపధరుడి అనుచరులు అలాగే చేసి నౌకను సముద్రంమీదికి తీసుకు పోసాగారు.

నౌక తీరంపదిలి కొంత దూరం వెళ్లింది. అప్పుడు రూపధరుడు రాక్షసుడి గుహకేసి తిరిగి ఎలుగెత్తి ఇలా కేక పెట్టాడు :

"ఓరి పాపాత్ముడా! పాలలో చనా! నేనూ నా అనుచరులూ, సులువుగా నీకు లొంగుకామసుకున్నావురా? అతిథులను చంపి తిన్నందుకు నీకు తగిన శాస్త్ర అరిగింది! ఇకనైనా బుద్ధి తెచ్చుకోరా!"

ఈ కేక రాక్షసుడికి వినిపించింది. వాడు కోపావేశంతో ఒక పెద్ద కొండరాయిని, మట్టి పెళ్లను విరిచినట్టు విరిచి, రూపధరుడి గెంతు వినిపించిన దిక్కుగా విసిరాడు. ఈ రాయి రూపధరుడి నౌకకంటే దూరంగా వెళ్లి పడింది. అది పడిన చోట బ్రహ్మాండ మైన అల బయలుదేరి, రూపధరుడి నౌకను మళ్ళీ తీరానికేసి తోసుకురాసాగింది.

రూపధరుడు అదుర్దాగా గడవేసి నౌకను మళ్ళి సముద్రంవేపు తోస్తూ, తెడ్డు జోరుగా వెయ్యమని తన అనుచరులకు కళ్ళతో సైగ చేశాడు. ఈసారి నౌక పూర్వం కన్న రెట్టింపు దూరం వెళ్ళాక రూపధరుడు మళ్ళి రాక్షసుణ్ణి కవ్వించటానికి ఉపక్రమించాడు. ఊరుకోమని అతని అనుచరులు ఎంతగానో ప్రాధేయపడ్డారు; కాని అతను వారి మాట లక్ష్మిపెట్టక ఎలుగెత్తి ఈ విధంగా అన్నాడు:

"ఓరీ రాక్షసాధమా! నీ కన్ను పొగొట్టిన చెవరని ఎవరైనా అడిగితే, ఆ పని చేసినవాడు రూపధరుడని చెప్పు! వాడు బ్రాహ్మని జయించిన వీరుడని చెప్పు! వాడిది ఇథకాదేశమని చెప్పు!"

ఈసారి రాక్షసుడు మరొక పెద్ద కొండ రాయి విరిచి తన బలంకొద్దీ గురిగా వీసెరాడు. అది రూపధరుడి నౌకకు చాలా సమీపంగా వచ్చి పడింది. అయితే ఈసారి

దానినుంచి బయలుదేరిన అల రూపధరుడి నౌకను తీరానికి మరింత దూరంగా తీసుకు పోయింది.

త్వరలోనే రూపధరుడూ అతని అనుచరులూ మెగిలిన నౌకలను చేరుకున్నారు. ఆ నౌకలలో వుండిన గ్రీకులు తమ అనుచరుల క్షేమంకోసం ఎంతో బెంగపడి పున్నారు. వారికిప్పుడు పరమానందం కలిగింది. కాని రాక్షసుడికి అహరమైపోయిన వారికోసం వారంతా దుఃఖించారు.

తరవాత రూపధరుడు తెచ్చిన గొర్రెలను చంపి అందరూ సమంగా పంచుకుని తిని, ఉత్సాహంగా సారా తాగి గ్రీకులు పగలల్లా వెళ్ళబుచ్చి, ఆ రాత్రికి తీరానే వరుకుని నిద్రపోయారు. మర్నాడు తెల్లవారుతూనే రూపధరుడు, నౌకలన్నీ లంగరు ఎత్తి ప్రయాణం సాగించవలసిందిగా ఉత్తరు విచ్చాడు. అవన్నీ సముద్రంమీద మళ్ళి బయలుదేరాయి. (ఇంకా వుంది)

మిత్రభేదం

వినిపింప వారలు - విస్మయ మంది
అనిరి సాక్ష్యము లేనియట్టి వ్యాజ్యమును
కనుగొను పెట్టని-క్రమ్ముత వాడు
తనకు చెల్లె సాక్షి-అని విన్నవించె
సరి రేపు పోదమా - స్థలమున కంచు
పురము పెద్దలు సెప్ప - నరిగి రిర్వురును.
ఆ రేయి తండ్రితో - ననె పాపబుద్ధి
ఊరెల్ల వచ్చు నే-దో చేయవలయు
నాయనా! అడవిలో - నట నెక్క జమ్మి
పాయకయుండు నా - పంపును సేయు
దాని తొట్టను జేరి - దైవమ్మువేలె
కానరాకనె పల్క-గావలె సాక్షి
పొమ్మన్న, నీచుడో - పుత్రుని మాట
కిమ్మనకుండ కా-నిమ్మనె తండ్రి
ధనము పూడ్చిన వన-మ్మును రేపకడనె
జను లధికారులు- చని చేరినారు.
అట జమ్మిచెట్టు చెం-గట నిలుచుండి
పటు కంఠమున ననె - పాపబుద్ధియును

వనదేవతా నీవె - నను రక్షసేయు
ధనమెల్ల పొగట్టు-కొనినాడ నేను.
మాలోన నెవ్వరి - మహిత ధనమ్ము
నీలాగు దోచిరో - నీవె వచింపు.
అన్నంత తొట్టలో - అబ్బగిన ముసలి
చిన్నగా నెలుగిత్తి - చెప్పె నిట్లునుచు
'దొంగిలించినవాడు - ధూ! ధర్మబుద్ధి
నంగతి యిది' యని - చాలించె వాడు.
కటకటా యిది యేటి - కర్మ మటంచు
తటుకున నటు వెళ్లి - ధర్మబుద్ధియును
గడ్డిగాదము చెట్టు-కడ ప్రాగుసేసి
చెడ్డ చూతమటంచు - చెత్త ముట్టించె
గబగబ మంటలు - గగనాని కెగయ
దబదబ త్రోసుక - ధరణిపై దుమికి
ఆ పాపబుద్ధి క-న్నాయన యేడ్చె
తాపమ్ము కలిగి ద-గ్ధశరీరు డగుచు
జనులెల్ల గుమిగూడి - తను నిందసేయ
వినిపించె వాడు ఆ - విధమెల్ల కడకు

మందలించుచు పెద్ద - లందఱు పట్టి
పంద యటంచు నా - పాపపుబుద్ధి
చెట్టుకొమ్మకు వ్రేల-గట్టి శిక్షించి
ఇట్టు లన్నారు తా - మిది యంత చూచి :

కొంగ, పామూ కథ :

కలదు కొంగలు కొల్ల-గా ఉన్న మఱ్ఱి
అల దాని తొట్టిలో - కల దొక్క పాము.
పుట్టి పుట్టక ముందె - పొట్ట బెట్టుకొని
చెట్ట పామది వాని - చేడ్పాటువఱచె.
ఒకపరి విల్లల - సూడ్చివేయంగ
బక మది చింతించి - కకవిక పడుచు
కొలనుగట్టును బెరి - తల వంచివేసి
జలజల కన్నీరు - జార్చుచు నుండె.

ఎండ్రి యేతెంచి యి-దేమని యడిగి
తీండ్రించు దిగులును - తెలుసుకొన్నాక
తమకు కొంగలు శత్రు-తతి గాన వాని
గమి నాశమొందింప-గా నెంచి బొంకె,
“మామ ! చేపల గొని-మఱి మఱి పోయి
ఆ ముంగిన వనించు - నా దరినుండి
పామున్న చోటిదా-కా మఱి వేయు
మా ముంగి పామును - హతమొనరించు”
అని చెప్ప నిజమని - ఆ కొంగ వెళ్ళి
వినిన రీతి నెవర్న - వేగమే ముంగి
గునగున వచ్చి పా-మును చంపి పిదప
కనబడ్డ కొంగనె-ల్లను చంపి పోయె.
పాము చంపు నుపాయ-మేమో చూచినది
తామట్లు చచ్చుట - తలపదా కొంగ
అట్టులె యీ పాపి - అర్థమ్ము గోరి
ఇట్టు లిక్కట్టొట - యెరుగడు నుండు.

కరటకుడు :

అట్టులే దమనకా - హతమతివగుచు
ఇట్టు లీ కీడు నీ-వే తెచ్చినావు.
నీ దాపున వనింప-నెరాదు వినగ
లేదె నీ కొక కథ - లేకివాడవుర ?

యుక్తికి ప్రతియుక్తి :

ఒక నగరమ్మున - నొక ధనకారి
సకలమ్ము పోప దేశము వీడ నెంచె

చందమామ

కట! పూవు లమ్మి ఇ-చ్చట కట్టె లమ్మి
 టెటులంచు పోవ నుం-కించె నాతండు.
 తమవారు సంపాద-నము సేసియున్న
 అమల లోహపు తుల - నట నొక్క తెట్టి
 కడనుంచి వెళ్ళి అ-క్కడ యిక్కడనక
 చెడుకాలమని ఊళ్ళు - చెడ తిరుగాడె.
 వెనుకకు వచ్చి తె-ట్టిని తుల యడుగ
 అనె దాని నెలుకలు - తినెనంచు వాడు.
 అటులనా సరియని - అటు నిటు తిరిగి
 పటు యుక్తికాలి అం-తట ఎత్తువేసె.
 స్నానార్థ మని నది - సరస కేగుచును
 వాని కుమారుని-తోడనే నడిచె

అట నీట మునిగి ఆ - వటువును దాచి
 మిటకరించుచు వచ్చి - మిన్నులు చూచె.
 ఎడి నా నుతుండని - అడిగెను వాడు.
 చెడు డేగ తన్నుక - పడినేగ ననెను.
 దుర్మార్గుడా! డేగ - దోచునా బాలు
 ధర్మాధికారుల - దఱి కిడ్తునంచు
 వాడు వీడును రాచ-వాడకు నఱిగి
 వా డెత్తి పోవగా - వాడుకు దిగిరి
 పెద్దమనుష్యు లీ - పెను వాడు వించు
 అద్దిరా డేగయే - హరియించు నెట్లు ?
 అనినంత తిరిగి వ-చ్చిన ధని అనియె
 అనుమాన మేటికి-దంతయు జరుగు

ఇనుప త్రాసును తిను - నెలుకలే యుండ
 విను డింక బాలుని - వినువీధి కెత్తి
 కొనిపోవు డేగలు - గూడను ఉండు
 అని వారు ఆశ్చర్య-మున వినుచుండ
 జరిగిన కథనెల్ల - చక్కగా జెప్ప
 కరము నవ్విరి వారు - సరియుద్ది యంచు.
 కడకు పెద్దలు వాని - కడ తుల నిచ్చి
 ఎడవాని రప్పించి - యిదిగో అన్నారు.
 తెలివిమాలిన స్నేహి - తుల కంచె మేలు
 తెలివైన వగవాడు - తెలియదా నీకు.

దమనకుడు :

అది యెట్లు వివరింపు - మా సంగతేదో
 గదిరివేయకు మూర-కయె సోదరుండ !

వెన్నెల నిచ్చెన

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు విజయనగర సామ్రాజ్యాన్ని పరిపాలించే కాలంలో, విజయనగరంలోనే ఒక గజదొంగ బయలుదేరి రోజు కొక ఇంట్లో దొంగతనం చెయ్యసాగాడు. వాణ్ణి పట్టుకోవటానికి రాజుగారు చేయించిన ప్రయత్నాలేవీ చిన్నమెత్తయినా ఫలించ లేదు.

ఈ దొంగను ఎలాగైనా పట్టుకోవాలని తెనాలిరామలింగడికి బుద్ధి పుట్టింది. అతను నలుగురు చేరిన చోటకల్లా వెళ్లి, "ఈ గజదొంగ మా ఇంటిమీద ఎప్పుడు వచ్చి పడతాడోనని భయంగా ఉంది. ఎందుచేతనంటే మా సట్టింట్ చాలా ధనరాసులున్నాయి!" అంటూ వచ్చాడు.

తెనాలిరామలింగడి ఇంట్లో చాలా ధనం ఉన్నదన్న సంగతి త్వరలోనే గజదొంగ చెవిని వడింది. వాడికా సంగతి తెలిసి ఏదో రాత్రి తన ఇంటికి రావాలనే తెనాలి

రామలింగడి ఉద్దేశంకూడా. దొంగ తమ ఇంటికి వచ్చినప్పుడు ఏం చెయ్యాలో ఎలా మాట్లాడాలో రామలింగడు తన భార్యకు బాగా నూరిపోశాడు.

ఇంతలో ఒక రాత్రి గజదొంగ రామలింగడి ఇంటికి రానేవచ్చాడు. వాడికోసం రాత్రిళ్ళు మేలుకునివుంటున్న రామలింగడు, ఇంటి కప్పుమీద దొంగ కదులుతున్న అలికిడి వినగానే, పక్కన ఉన్న తన భార్యకు సైగచేశాడు.

వెంటనే ఆవిడ గొంతెత్తి, "ఏమండీ, దొంగాడు మనింటికికూడా వస్తాడేమో? నాకు భయంగావుంది," అన్నది.

"రానియ్యవే! మనింటోవున్న సొత్తంతా ఎత్తుకుపోతే దీనికి నాలుగింతలు తెస్తాను!" అన్నాడు రామలింగడు.

"నేను రోజూ అడుగుదామని మరిచి పోతున్నాను, ఈ బంగారమూ, రత్నాలూ

ఎక్కడనుంచి తెస్తారండీ మీరూ?" అన్నది రామలింగడి భార్య.

"ఒసే, గట్టిగా అరవకు! నేనూ ఈ సొత్తంతా దొంగతనం చేసి తెచ్చిందే!" అన్నాడు రామలింగడు.

"ఎక్కడ దొంగతనం చేస్తారండీ?" అని భార్య అడిగింది.

"అ ఊసంతా నీకెందుకు? అనవసర ప్రసంగం చెయ్యక పడుకుని నిద్రపో!" అన్నాడు రామలింగడు.

"అలాకాదు! చెబితేగాని వదిలిపెట్టను! దొంగతనం చేస్తే మిమ్మల్ని ఎవరూ పట్టుకోరా?" అన్నది భార్య.

"బ్రహ్మరుద్రుడు దిగివచ్చినా పట్టుకోలేరు. నాదగ్గిర ఒక మంత్రం వున్నది!" అన్నాడు రామలింగడు.

"ఏమిటండీ ఆ మంత్రం?" అని అడిగింది భార్య.

రామలింగడు చాలాసేపు భార్యమీద విసుక్కుని చివరకు, "నన్ను శనిలాగా పట్టావే! నా రహస్యం చెబుతా విను. రాజుగారి కోటలో ఖజానా వుంది చూశావా? అది అయిదు నిలువుల ఎత్తుంటుంది. దాని కప్పుకు కొంచెం దిగువగా గోడలో మనిషి పట్టెటంత గవాక్షం ఒకటున్నది. నేనేం

చేస్తానే తెలుసా? వెన్నెల రాత్రిపూట ఖజానా ఇంటి కప్పమీదికి చేరుకుంటాను. గవాక్షంలోనుంచి వెన్నెల లోపలికి పడే దాకా వేచివుండి, 'ఓం భ్రాంతి! ఓం భ్రాంతి! ఓం భ్రాంతి!' అని మూడుసార్లు చదువుతాను. ఆ మంత్రం చదవగానే చంద్రకిరణాలు తాళ్ళులాగా అయిపోయి నా చేతికి పట్టుచిక్కుతాయి. వాటి వెంబడి జారి ఖజానాలోకి దిగుతాను. నాకు కావలిసిన సొత్తంతా మూటగట్టుకుని మళ్ళీ కిరణాలు పట్టుకుని గవాక్షంలోనుంచి పైకెక్కి వచ్చేస్తాను. దొంగతనం ఎలా జరిగినదీ బ్రహ్మరుద్రుడుకూడా తెలుసుకోలేడు.

ఇలా వెన్నెల నిచ్చెన సహాయంతో నేను రాజుగారి ఖజానాను కొల్లగొట్ట గలుగు తున్నాను. అందుకే నన్నింతవరకు పట్టు కున్నవారు లేరు!" అన్నాడు తన భార్యతో.

"అదా సంగతి?" అంటూ తెనాలి రామలింగడి భార్య తృప్తి చెందినదాని లాగా సటిస్తూ కళ్లు మూసుకున్నది.

భార్య భర్తల మధ్య జరిగిన సంభాషణ యావత్తూ గజదొంగకూడా విన్నాడు. వాడికి ఇప్పుడు మామూలు దొంగతనాల మీద మోజు తగ్గిపోయింది. దోస్తే రాజుగారి ఖజానాయే దోచాలనుకున్నాడు.

మర్నాడు రాత్రే వాడు ఇళ్ల కప్పమీదుగా పాకుతూ రాజుగారి ఖజానా ఉండే కప్పను చేరుకున్నాడు. రామలింగడు చెప్పిన గవాక్షం కనిపించింది. అది భూమికి దాదాపు అయిదు నిలువుల ఎత్తున వున్నది. అయినా గజదొంగ భయపడలేదు. ఆ గవాక్షంలో నుంచి చంద్రకిరణాలు ఖజానాలోకి పడే

దాకా వేచిఉండి, వాడు మూడుసార్లు, "ఓంభ్రాంతి! ఓంభ్రాంతి! ఓంభ్రాంతి!" అని చదివి, గవాక్షంమీద అడుగుపెట్టి చేతితో కిరణాలను పట్టుకున్నట్టు సటిస్తూ లోపలికి దూకాడు.

వాడిచేతికి గాలితప్ప ఏమీ చిక్కలేదు. అంత ఎత్తునుంచి పడటంవల్ల వాడికాళ్లు రెండూ విరిగిపోయాయి. మర్నాడు రాజ భటులు ఖజానా తెరిచినప్పుడు, గజదొంగ కదలలేని స్థితిలో ఉండటంవల్ల వాళ్లకు నులువుగా దొరికిపోయాడు. దొంగతోబాటు వాడు దోచుకున్న సాత్రంతా దొరికింది.

తరువాత తెనాలిరామలింగడు రాయల వారి సభలో తాను గజదొంగను పట్టుకోవటానికి పన్నిన యుక్తినిగురించి చెప్పాడు. సభికులందరూ విరగబడి నవ్వారు.

గజదొంగను పట్టించినందుకు రాయల వారు రామలింగడికి మంచి బహుమానం కూడా ఇచ్చారు.

వెర్రి బాగులవాడు

పూర్వం ఒక గ్రామంలో ముగ్గురు అన్నదమ్ములుండేవారు. వారిలో మూడోవాడు వెర్రిబాగులవాడు. తండ్రి చనిపోయినాక పెద్దవాళ్ళిద్దరూ అస్తి పంచుకుని, మూడోవాడికి ఒక పాత పెట్టెమాత్రం ఇచ్చారు.

ఒకనాడు పెద్దవాళ్ళిద్దరూ అమ్మే సరుకులను తీసుకుని సంతకు బయలుదేరి వెళ్ళారు. సంతకు తానుమాత్రం ఎందుకు వెళ్ళగూడదనుకుని, ఒక ఎద్దు కొమ్ములకు వలుపు కట్టి, వలుపుతాడు చేతబట్టుకుని వెర్రిబాగులవాడు కూడా బయలుదేరాడు.

వాడు అడవిదారిని పోతూవుండగా ఒక ఎండిపోయిన చెట్టు గాలికి కదిలి, కొమ్ముల రాపిడికి కిరకిరలాడింది. వెంటనే వెర్రిబాగులవాడు ఆగి, "ఈ ఎద్దును కొంటా సంతావా? ఇరవై రూపాయలు ఆఖరు బేరం! ఇష్టమైతే కొను. లేకపోతే లేదు. అంతే!" అన్నాడు.

చెట్టు మళ్ళీ కిరకిరలాడింది.

"డబ్బు చెల్లించటానికి గడువుకాలా? రేపు ఇవ్వచ్చులే. ఇంతలో నీ డబ్బెక్కడికి పోతుంది. ఇదుగో ఎద్దు!" అంటూ వెర్రిబాగులవాడు తాను సంతకు తీసుకుపోతున్న ఎద్దును ఆ ఎండిన చెట్టుకు కట్టేసి, సంతోషంగా ఇంటికి వెళ్లిపోయాడు.

"ఏంరా, వెర్రివాడా? నీ ఎద్దు కనిపించదేం?" అని అన్నలు అడిగారు.

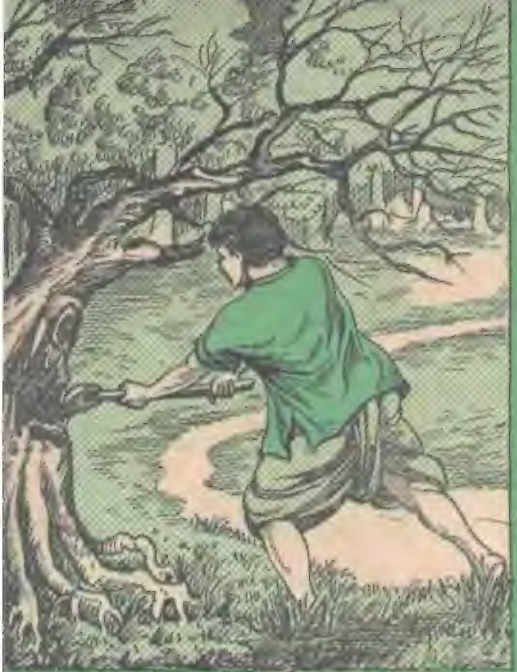
"ఇరవై రూపాయలకు అమ్మేశాను!" అన్నాడు వెర్రిబాగులవాడు.

అన్నలు ఆశ్చర్యంతో, "అదేమిటి? డబ్బేదీ?" అన్నారు.

"రేపటిదాకా గడువిచ్చాలే!" అన్నాడు వెర్రిబాగులవాడు. అన్నలు వాణ్ణి తిట్టి అంతటితో ఆ విషయం పోనిచ్చారు.

మర్నాడు తెల్లవారుతూనే మూడోవాడు బయలుదేరి అడవిలో ఉన్న మోడు చెట్టు

“ఇంకా లేదు. రేపటిదాకా ఆగాలి!” అన్నాడు వాడు.

“ఇంతకూ ఎద్దును ఎవరికి అమ్మావు?” అని వాళ్లు అడిగారు.

“అడివిలో వుండే మోడు చెట్టుకు,” అని వాడు జవాబిచ్చాడు.

“వెర్రి వెధవా!” అని తిట్టారు అన్నలు.

వెర్రిబాగులవాడు మర్నాడు ఉదయమే లేచి, గొడ్డలి భుజానపెట్టుకుని అడవిలో వుండే చెట్టువద్దకు వెళ్ళాడు.

“నాడబ్బు నాకు కక్కెయ్యి! నీకు అప్పు పెట్టినందుకు మా అన్నలు నన్ను తిట్టారుకూడా!” అన్నాడు వాడు చెట్టుతో.

చెట్టు కిరకిరలాడింది.

“అదేం కుదరదు! ఇంక ఒక్కక్షణం ఆగను, నా డబ్బు నా కివ్వకపోతే నిన్ని ప్పడే పేళ్లు వేసెయ్యగలను, జాగర్త!” అన్నాడు వెర్రిబాగులవాడు.

చెట్టు కిరకిరలాడింది. వెర్రిబాగులవాడు గొడ్డలి ఎత్తి దాని బోదెమీద కొట్టసాగాడు. అసలే ఎండి, చీకి ఉన్న ఆ చెట్టు నాలుగు దెబ్బలకల్లా పెళ్ళపెళ్ళా విరిగి పడింది.

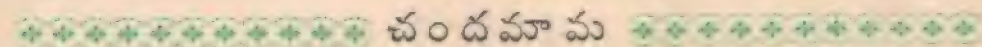
అది అంత సులువుగా విరగబానికి మరొక కారణమేమంటే ఆ చెట్టుబోదెలో తొర్ర ఒకటి ఉంది. అందులో కొందరు

వద్దకు వెళ్ళాడు. చెట్టు గాలికి ఊగుతూ కిరకిరలాడుతున్నదిగాని, ఎద్దు లేదు.

వెర్రిబాగులవాడు చెట్టుతో, “అన్న ప్రకారం నా పైకం యిచ్చెయ్యి!” అన్నాడు. చెట్టు కిరకిరలాడింది.

“రేపా? ఇంకానయం! ఇవాళంటే సరే గదా. అని ఒప్పుకున్నాను. అంతగా అడుగు తున్నావు గనక పోనీ రేపటిదాకా ఆగుతాను. రేపు ఇవ్వకపోతే ఎంతమాత్రమూ మర్యాదగా వుండదు. తరవాత నీ యిష్టం!” అని చెట్టుతో చెప్పి వాడు ఇంటికి వచ్చేవాడు.

“నీ డబ్బు తెచ్చుకున్నావా?” అని అన్నలు వాణ్ణి అడిగారు.

దొంగలు తాము దోచిన బంగారం దాచు కున్నారు. చెట్టు విరిగి పడగానే బంగార మంతా వెర్రిబాగులవాడి కళ్ళబడింది.

ఆ బంగారంలో కొంత తన జేబుల్లో కుక్కుకుని వాడు ఇంటికి పరిగెత్తాడు.

“ఈ బంగారమంతా నీకెక్కడిదిరా?” అని అన్నలు వాణ్ణి అడిగారు.

“నాలుగు తగిలించేసరికి అడవిలో చెట్టు కక్కింది! ఇంకా చాలా ఉంది. నేను కొంచెమే తెచ్చుకున్నాను!” అన్నాడు వెర్రిబాగులవాడు.

వాడి అన్నలు వెంటనే వాణ్ణి తీసుకుని అడివికి వెళ్లి, మిగిలిన బంగారంకూడా తీసుకుని ఇంటిదారి పట్టారు.

“నువ్వు పట్టి వెరికుంకవు! మనదగ్గిర ఈ బంగారం ఉన్నట్టు ఎవరికీ తెలియ నివ్వకు! తెలిస్తే ప్రమాదం!” అని వెర్రి బాగులవాడితో అన్నలు చెప్పారు.

“నేనెవరికీ చెప్పను!” అన్నాడు వాడు.

వారు కొంతదూరం వెళ్ళేసరికి వాళ్ళ ఊరి శాస్త్రులుగారు ఎదురుపడి, “ముగ్గురూ గోతాలలో ఏమిటో తెస్తున్నారే! ఏమిటవి?” అని అడిగాడు.

“దొండకాయలు!” అని పెద్దవాళ్ళు చెప్పారు. కాని వెర్రిబాగులవాడు వెంటనే,

“శాస్త్రులుగారిని మోసం చెయ్యవచ్చా? ఇది బంగారం, శాస్త్రులుగారూ, బంగారం! కావలిస్తే చూడండి!” అంటూ తన మూట విప్పి చూపాడు.

అంత బంగారం చూడగానే శాస్త్రులుగారు మతిపోయినట్టయి, మూటలోనుంచి రెండు గుప్పిళ్ళ బంగారం ఒడిసి లాక్కున్నాడు.

“ఆ? - అదేం పని?” అంటూ వెర్రి బాగులవాడు తన గొడ్డలితో శాస్త్రులుగారి నెత్తిన ఒక్కటి పెట్టాడు. ఆ దెబ్బకు అయిన కాస్తా చచ్చి ఊరుకున్నాడు.

“ఇదేం పనిరా, మూర్ఖడా! నీ గొంతు మీదికి తెచ్చుకోవటంగాక, మా గొంతు

మీదికికూడా తెచ్చేటట్టున్నావే?” అంటూ పెద్దవాళ్ళిద్దరూ దారికి కొంచెం ఎడంగా ఒక గియ్యితవ్వ శవాన్ని పూడ్చేశారు.

కాని ఇదంతా వెర్రిబాగులవాడు చూశాడు గనక ప్రమాదం ఉందని గ్రహించి, పెద్దవాళ్ళిద్దరూ ఆ రాత్రి మళ్ళీ వచ్చి, శవాన్ని పైకి తీసి దూరంగా ఇంకొక చోట పూడ్చి, మొదట శవాన్ని పూడ్చిన చోట ఒక చచ్చిన మేకను పూడ్చిపెట్టారు.

కొద్దిరోజులకల్లా శాస్త్రుల్లుగారు కనపడటం లేదని ఈళ్ళో అందోళన బయలుదేరింది. గ్రామస్థులు, “శాస్త్రుల్లుగారు ఏమై ఉంటాడే!” అని అనుకోవటం విని వెర్రిబాగులవాడు, “మీ కనలు ఏమీ తెలీదు. ఆయన్ను నేనే గొడ్డలితో తల పగలగొట్టాను. మా అన్నలు పూడ్చేశారు. నా మాట నమ్మకం లేకపోతే నేను చూపిస్తారండి!” అంటూ, శాస్త్రుల్లుగారిని పూడ్చిపెట్టిన చోటికి గ్రామస్థులను తీసుకుపోయాడు.

“ఇదుగో, ఇక్కడే పూడ్చాం!” అంటూ వాడు పలుగు తీసుకుని గుంట కొంత లోతు తవ్వి గ్రామస్థులతో, “శాస్త్రుల్లుగారికి బొచ్చు ఉండేదేనా?” అన్నాడు.

“ఉండేదే!” అన్నారు గ్రామస్థులు.
“గడ్డం ఉండేదేగదా?” అన్నాడు వెర్రిబాగులవాడు.

“అవును, వుండేదే!” అన్నారు వాళ్ళు.
“నెత్తిన రెండు కొమ్ములుండేవేగదా!” అన్నాడు వెర్రిబాగులవాడు.

“కొమ్ములుండట మేమిటి?” అన్నారు గ్రామస్థులు ఆశ్చర్యంగా.

“నామాట నమ్మకపోతే మీరే చూసుకోండి!” అంటూ వాడు చచ్చిన మేక తలను పైకెత్తి చూపాడు.

గ్రామస్థులకు వాడి మాటలలో నమ్మకం పోయింది. “ఈ వెర్రిబాగులవాడి మాటల కేంలే? పదండి!” అంటూ వాళ్లు తమ దారిని వెళ్ళిపోయారు.

ఫోటోవ్యాఖ్యల పోటీ :: బహుమానం రు. 10 లు

1957 అక్టోబర్ సంచికలో ప్రకటింపబడే ఫోటోలకు నమూనాలు

- ★ పై ఫోటోలకు సరిబస వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలోగానీ, దిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం వుండాలి.)
- ★ అగస్టు నెల 10-వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. తరువాత చేరే వ్యాఖ్యలు ఎంత మాత్రమూ పరిశీలింపబడవు.
- ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా వున్న నెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 10/-లు బహుమానం.
- ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పొస్టుకార్డుపైన వ్రాసి, ఈ ఆద్రస్సుకు పంపాలి:- చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు-26.

అగస్టు నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : చిన్నది చెప్పతా నెక మాట

రెండవ ఫోటో : అన్నది చెప్పకు ఏచోట

వెంపినవారు :

వి. ప్రకాశరావు, C/o. H. C. No. 206, పి. సి. లైన్, కంటోన్మెంట్, విజయనగరం

బహుమతిమొత్తం రు. 10/- ఈ నెలాఖరులోగా వందబడుతుంది.

సాధారణ సస్తన జంతువులు

కిందటినెల కొన్ని వింత సస్తన జంతువులను గురించి తెలుసుకున్నాం. మామూలు సస్తన జంతువులకూ వాటికీ ముఖ్యమైన తేడా ఏమిటంటే, అవి తల్లిగర్భంనుంచి గుడ్ల రూపానగాని, పూర్తి పరిణామం చెందకుండాగాని బయటికి వస్తాయి. సాధారణ సస్తన జంతువులన్నీ పూర్తి పరిణామం చెందినాకనే పుడతాయి.

ఒకప్పుడు భూమిపైన బ్రహ్మాండమైన నరీస్పృహలుండేవనీ, ఇవి భూమినీ, నీటిని, గాలినీకూడా ఆక్రమించాయనీ మనం తెలుసుకుని ఉన్నాం. సస్తన జంతువులుకూడా అంతే, వీటిలో భూచరాలే గాక, జలచరాలూ, ఎగిరేవీకూడా ఉన్నాయి.

సస్తన జంతువులలో మనం చూసేవాటిలోకెల్లా పెద్దది ఏనుగు. ఇతర జంతువులకు లేని ప్రత్యేకత ఏనుగుకు ఒకటి ఉన్నది : అడేమిటంటే దాని తొండం. ఏనుగులలో కెండు ప్రధాన జాతులున్నాయి. మన దేశంలో ఉండేవి కాస్త చిన్నవి. ఆఫ్రికాలో ఉండే ఏనుగులు ఇంతకంటే చాలా పెద్దవి. అవి 11 స్పైర అడుగుల ఎత్తుండి దాదాపు ఆరు టన్నుల బరువుంటాయి. వాటి చెవులుకూడా చాలా పెద్దవి. అయితే, ఏనుగుజాతి ఆఫ్రికాఖండం నుండే ఇతర ఖండాలకు వ్యాపించిందనీ, అసియా ఏనుగులు కాలక్రమాన మార్పు చెందాయనీ శాస్త్రవేత్తలు చెబుతాడు. మన ఏనుగుల తొండాలకు ఒకటి మొన ఉంటుంది, కాని ఆఫ్రికా ఏనుగుల తొండాలకు రెండు మొనలుంటాయి.

పూర్వం ఉండిన దయ్యపుబల్లలకు శరీరాలు పెద్దవేగాని మెదడులు చిన్నవి. వీనుగుకు ఆలాకాక మంచి మెదడుకూడా ఉన్నది. జంతుజాతులలో కోతుల తరవాత వీనుగును తెలివిలో మించే జంతువు లేదు. అయినా బుద్ధిలో అది మానవునికి తక్కువ కావటంచేత అది మానవుడి బానిస అయింది.

నీటిలో నివసించే నస్తన జంతువు తిమింగిలం. తిమింగలం చాలా పెద్దదని మనకు తెలుసు. కాని అనేకమందికి తెలియని విషయమేమంటే ఈనాడు మనం చూసే నీలితిమింగిలం పూర్వం భూమిమీద తిరిగిన దయ్యపుబల్లల లన్నిటికంటెకూడా చాలా పెద్దది. మనకు తెలిసినంతవరకు వృష్టిలో ఈ తిమింగిలాన్ని మించిన జంతువు వృద్ధిఉండలేదు. నీలితిమింగిలం నిడివి 100 అడుగులకు పైబడి ఉంటుంది. దాని బరువు 120 టన్నులదాకా ఉంటుంది. అప్పుడే వుట్టిన తిమింగిలంపల్ల 25 అడుగుల నిడివి ఉండవచ్చు. దాని ప్రమాణం 50 అడుగులకు పెరిగేదాకా—అంటే సుమారు 7 మాసాలపాటు—అది తల్లిపాలమీదే బతుకుతుంది! అయితే ఇది ఇతర నస్తన జంతువులలాగే పిల్లల్ని పెడుతుంది; ఊపిరి తిత్తులతో గాలి వీలుస్తుంది. ఇరవై నిమిషాల కోకసారి గాలికోసం తిమింగిలం నీటిపైకి వస్తుంది.

గాలిలో ఎగిరి నస్తన జంతువులు గబ్బిలాలు. గబ్బిలాలలో మూడు రకాలున్నాయి. వీటిలో చిన్న గబ్బిలాలు కీటకాలను తింటాయి; ఇవి మనకు చాలా ఉపకారంగా ఉంటాయి. పెద్ద గబ్బిలాలు (కబోడివటలు, లేక టుమివటలు) పళ్లు తింటాయి. ఇవి పక్షివటలను నాశనంచేస్తాయి. అచ్చగా రక్తం తాగే గబ్బిలాలుకూడా ఉన్నాయి.

పార్కులు-విశేషాలు

దేశంలో భూసార సంరక్షణకుగాను, కేంద్రప్రభుత్వం కొన్ని పథకాలను తయారుచేసింది. ఆంధ్రలో యిందుకుగాను మూడు పథకాలు అమలు జరగగలవు. యివి తెలంగాణా ప్రాంతంలోనూ, విశాఖజిల్లాలోనూ, మాచిఖండ ప్రాంతాల గల భూసారసంరక్షణకు సంబంధించినవి. ఈ పథకాల ఖర్చుకు రూ. 8,74,000 ఆంధ్రప్రభుత్వానికి మంజూరుకాబడింది.

*

*

*

*

మన దేశానికి కావలసిన మరమగ్గాలను, వాయుదాలపై దబ్బు చెల్లింపు వద్దకిని జపాన్, బ్రిటన్ తదితర దేశాలనుంచి దిగుమతి చేసుకోవడానికి, కేంద్రప్రభుత్వం అలోచిస్తున్నది. ద్వితీయ పంచవర్షప్రణాళికకింద, విదేశాలకు ఎగుమతికోసమని 35 కోట్ల గజాల వస్త్రాల ఉత్పత్తిని పుట్టించి, 18,000 మరమగ్గాలను నెలకొల్పమన్నారు.

*

*

*

*

గొప్ప శిల్పకళాఖండాలు గల అజంతా గుహలవద్ద, ఉద్యానవనాన్ని చేయడానికి, బొంబాయి ప్రభుత్వానికి కేంద్రప్రభుత్వం వదివేల రూపాయలు మంజూరుచేసింది. యీ ఉద్యానవనాన్ని బొంబాయి ప్రభుత్వమే వేసి, పోషిస్తుంది. అయితే దీని నమూనాను ఇండియా ప్రభుత్వం పబ్లిక్ పర్క్స్ ఖాతకు చెందిన హార్టికల్చరల్ డైరెక్టర్ తయారుచేసి యిస్తారు.

*

*

*

*

ఇండియాలో కొత్త నౌకానిర్మాణకేంద్రాన్ని ఎక్కడ ఏలా నిర్మించాలన్న విషయమై, ప్రభుత్వానికి నీలహా చెప్పడానికి, ఒక బ్రిటిష్ ప్రతినిధివర్గం మనదేశం వచ్చింది. వీరు నెల్లూరు

జిల్లాలో ఒక స్థలాన్ని, పశ్చిమబెంగాల్, ఒరిస్సా, కేరళ, మద్రాసు, మైసూరు, బొంబాయి రాష్ట్రాలలో వివిధప్రదేశాలను నందరించి, అండియా ప్రభుత్వానికి సేవలో చేప్పగలరు.

*

*

*

*

రెండు వేల సంవత్సరాలకంటే పూర్వపు అశోక స్తంభ మొకటి బుద్ధుని జన్మస్థలమైన లంఖినికి ఏడు మైళ్ల దూరంలో యిటీవల కనుగొనబడిందని, నేపాల్‌లోని బౌద్ధసంఘం ప్రకటించింది. గత మూడు మాసాలలో ఆ ప్రాంతంలో మొత్తం మూడు అశోక స్తంభాలు కనుగొనబడినవి.

*

*

*

*

ద్వీపీయ ప్రణాళికా కాలంలోని మొదటి సంవత్సరంలో (1956-57) వరదల నివారణ పథకాలకు 870-86 లక్షల రూపాయలు వెచ్చించబడ్డాయి. ఇందులో ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో వరదల నివారణ పథకాలకు ఖర్చు అయిన మొత్తం 11.65 లక్షల రూపాయలు.

*

*

*

*

న్యూ ఢిల్లీలో పశ్చిమ జర్మనీ ప్రభుత్వం ఒక పతనమందిరాన్ని యేర్పాటుచేసింది. దానికి "మాక్స్ ముల్లర్ బస్" అని పేరు. ఈ సాంస్కృతిక కేంద్రానికి పౌర విమానశాఖా మంత్రి ప్రాసెనర్ సుమయూన్ కవీర్ జూలై 24-వ తేదీ ప్రారంభోత్సవం జరిపారు.

*

*

*

*

ప్రఖ్యాత నినిమా నటుడు శ్రీ అక్కినేని నాగేశ్వరరావుగారి చలనచిత్ర పత్రోత్సవం, 28 వ తేదీన కోడంబాకంలోని విజయా గార్డెన్స్‌లో అత్యంత వైభవంగా జరిగింది. యా పత్రోత్సవానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నీలం సంజీవరెడ్డిగారు అధ్యక్షత వహించారు. మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి శ్రీ కామరాజునాథార్‌గారు, చిత్రనిర్మాతలకు శ్రీ నాగేశ్వరరావు తరఫున పీట్లూ బహుకరించారు. ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం వైస్ చాన్సలర్ డాక్టర్ వి. ఎన్. కృష్ణగారు, విద్యార్థులకు ఉచిత వేతనానికిగాను శ్రీ నాగేశ్వరరావుగారు యిచ్చిన విరాళం 25,000 రూపాయల చెక్కును సీక్రరించారు.

చిన్ననాటి నాది

మనా పరివేగానికి చిత్రము

అగడ్త విడుదల

N.T. రామారావు.. గుడ్బై.
ఎ. ప్రకాశరావు.. రాజనాల....
జయలక్ష్మి.. కృష్ణకుమారి.....
సూర్యకళ.. సుజాతదేవి.....
నటించిన.

పూర్ణా
రిక్స్

వినాయకచవితి

బైరక్క.. సముద్రాల.... సంగీతం.. ఘంటసాల
నిర్మాత... కె. గోపాలరావు.

మైసూర్ డిస్ట్రిబ్యూటర్లు : విజయా టాకీ డిస్ట్రిబ్యూటర్స్, బెంగళూరు.

మాబిడ్డ యీవిధంగా
వుంటే

మేనర్స్ ప్యూర్ మిక్స్చర్ యిచ్చి

దానికి బదులుగా వచ్చే
చిరునవ్వు చూచి
ఆనందించండి

ప్రతిరోజూ ఉదయం 10-30 గంటలకు
19 మీటర్లపై "దునియావంగ్ రంగిల్"
ఒక గంట పిక్చర్ సంగీతం కొరకు "రేడియో
సిటీస్" బ్యాన్ చేయండి.

మరి కంపెనీ ప్రోత్సహిం యో విజ్ఞానం
చూడండి.

ఇది మేనర్స్ ఉత్పత్తి

GEORGEY MANNERS & CO. PRIVATE LTD., BOMBAY • CALCUTTA • DELHI • MADRAS.
ASPHEN

మా పని తనమును
గురించి గొప్పగా
చెప్పుటముకాదు

అత్యుత్తమంగా

చేసి చూపుతాము

*

కాస్టర్లు
క్యాలెండర్లు
కార్టన్లు
లెటర్లు
బుక్లెట్లు
ఫోటోలు

అవసర ప్రాంతములలో ఏదీ కావనినా వరే

మేల్లైన ముద్రణము గుర్తు

ప్రసాద్ ప్రాసెస్ (ప్రైవేట్) లి. మదరాసు-26

బొంబాయి ప్రెస్ బిరో కార్పొరేషన్ :

లోటస్ హౌస్, మెరీన్ లైన్, బొంబాయి - 1.

ఫోన్ : 241162

ఆమె పిల్లవాని కాలేజీ చదువుకి డబ్బు నింపవేస్తోంది

— తాతావారి 501 బారు సబ్బు డబ్బు పొదుపు చేయుటలో ఆమెకు సహాయపడుతోంది !

అవును! తాతావారి 501 బారు సబ్బు కొనుటవల్ల మీరు డబ్బు పొదుపుచేయవచ్చును. దీనిలో ఐదవతైస సబ్బులలోవలె ఐట్టలను పొడచేసే పద్ధతములు లేవు. దీనితో బాదసక్కురలేకుండా ఉనుటపని చాల తేలికగా అగును మరియు ఐట్టలు పొడయిపోకుండా చాల కాలము మున్నును !

తాతా అయిల్ మెర్స్
కంపెనీ లిమిటెడ్

చదవడం వల్ల

శక్తి క్షీణిస్తుంది...

పుష్టికరమైన ఆహారం పొయిన
శక్తిని చేకూరుస్తుంది. తుషార్ తో
వండిన మామూలు వంటలు
కూడా పుష్టిని చేకూర్చడంలో
సాటిలేనివి.

తుషార్

ఎటమిన్లుగల వనస్పతి

తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ లిమిటెడ్, కర్నూలు

చూడండి! సన్లైట్ నగంబళ్ల
మాత్రమే ఈ బట్టలన్నిటని
ఉరికింది!

అట్లు చేసినట్టిది దాని
అధికమైన నురగ!

సన్లైట్ సబ్బు బట్టలను
తెల్లగాను, కాంతివంతముగాను
ఉరుకును

A. 248-50 TL

రు. 31/- లకే

మీకు అద్భుతమగు నవీన

GEVABOX

గెవాబాక్స్ కెమెరా

పూర్తి ఆయిన ఫోర్ట్రేట్
అటాచ్మెంటుతో నహా

- ★ గెవాబాక్స్ కు ఆప్టికల్ బి,
రెవర్ ఫ్ల్యాష్ లైట్ ఉన్నవి.
- ★ గెవాబాక్స్ లో ఫిలిమ్ ఎక్సి-
చురు ఆతి సుకరము.

- ★ గెవాబాక్స్ 120 ఫిలింమీద
(2½ × 3½) 8 బొమ్మలిస్తుంది.
- ★ గెవాబాక్స్ ఫ్లాష్ కోసం సింక్రో
నైజు చేయబడినది.
- ★ గెవాబాక్స్ ఫైమ్ ఎక్స్ పో
జర్స్ కు సెకండులో 1/50 వంతు
1/100 వంతు షట్టర్ స్పీడ్లు
‘బి’ సెట్టింగు కలిగి ఉన్నవి.
- ★ గెవాబాక్స్ పూర్తి ఫోర్ట్రేట్
అటాచ్మెంటుతో దొరకును.

విలువకు తగిన వస్తువు కొనండి.
గెవాబాక్స్ కెమెరా కొనండి.

GEVAERT

మంచి చిత్రాలకు గెవాఫాన్ 33 లేక
36 రోల్ ఫిలిమ్ను ఉపయోగించండి

ALLIED PHOTOGRAPHICS PRIVATE LIMITED

Z. 8700

ఎల్లయిడ్ ఫోటోగ్రఫిక్స్ ప్రైవేట్ లిమిటెడ్

కస్తూరి బిల్డింగ్, జంషెడ్పూర్ రోడ్డు, బొంబాయి - 1.

ఈ వేడుక శుభకాలములో
బిన్నీవారి స్పన్ సిల్కు చొక్కా
వేసుకొని ఎంతో దర్జాగా కనపడండి

పెళ్లిళ్ల కాలము వచ్చేసింది. ఎంతోమంది మిత్రుల యిళ్లలో శుభకార్యము
లకు, బంధువులను చూచుటకు నిరామము లేకుండా వెళ్లవలసినప్పుంది.

ఇది మీరు దర్జాగా కనపడవలసిన సమయము. బిన్నీవారి స్పన్
సిల్కు గుడ్లతో తయారైన ఒక నాజాకైన సిల్కు చొక్కా ధరించండి.
దానిని ధరిస్తే మీకు ఎంతో ఘనముగా ఉంటుంది మరియు మీ
ప్రేమికులు, బంధువులు దానిని నిశ్చయముగా మెచ్చుకొంటారు.

బిన్నీవారి సిల్కు చొక్కా గుడ్ల ఆశ్చర్యకరముగ తక్కువ ధరతో
అనలైన సిల్కు యిచ్చే మొత్తదనము విస్తుంది. అంత తక్కువతో
అంత మంచి బట్ట బిన్నీవారు మాత్రమే యివ్వగలరు!

బెంగళూర్ వులెన్. కాటన్ అండ్
సిర్క్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

మేనేజింగ్ ఏజంట్స్

బిన్నీ అండ్ కంపెనీ
(ప్రైవేటు) లిమిటెడ్
మద్రాసు

BY. 3246

బహుమతి
పొందిన వ్యాఖ్య

అన్నది చెప్పకు ఏచోట !

పండినవారు :
బి. ప్రకాశరావు - విజయనగరం

